

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

● OTRDIENA, 2004. GADA 2. NOVEMBRIS

● Nr. 81 (7488)

● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

ISSN 1407-9321

ZINĀS

Sabiedrības veselības skolas projektā piedalījās arī prelieši

Oktobrī noslēdzās starptautiskā apmācības projekta «Project HOPE» darbība Latvijā, kura ietvaros triju gadu laikā apmācības programmu apguvuši 162 veselības aprūpes iestāžu darbinieki, informē sabiedrības veselības skolas direktore Diāna Puntule.

No Latgales reģiona apmācības programmā «Pārmaiņas vadībā, lai uzlabotu kvalitāti: vidējā līmeņa vadītāju loma veselības aprūpē» piedalījusies 15 veselības aprūpes iestāžu darbinieki, tajā skaitā arī Preiļu slimnīca. Prelieši «Project HOPE» apmācības programmā bija izvēlējusies tēmu «Detoksikācijas palātas izveidošana alkohola atkarīgajiem krizes periodā».

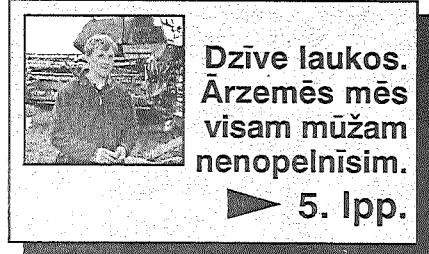
Interese par iespējām iegūt mūsdienīgas zināšanas, kas sniedz iemājas par to, kā mērķtiecīgāk vadīt slimnīcas darbu, bija liela, atzīst D. Puntule. Programma uzskatāma par unikālu, jo tajā veselības aprūpes iestāžu darbiniekiem tiek dota iespēja klausīties akadēmiski izglītotu lektoru lekcijas gan no Latvijas, gan ASV.

Atzinība katram, kas parūpējies par mājas izskatu

Ar laureātu godināšanu, ar cildinājuma vārdiem visiem, kam rūp savas mājas skaistais izskats, ar dejām labas mūzikas pavadībā un kafijas galdu Galēnu pagastā noslēdzās sakoptības konkursss «Skaista mana tēva sēta». Vairāku gadu laikā šāds konkursss pagastā notika tikai otrreizi. Tāpēc vērtēšanas komisija savus pienākumus veica ļoti rūpīgi. Apzinoties, ka par uzvarētājiem var kļūt tikai daži, tika nolemts atzinību izteikt katrai mājai, kura vien piesaistīja uzmanību ar savu saimnieku izdomu un veikumu. Gala rezultātā atsevišķas nominācijās tika cildināti 50 māju īpašnieki. Saimnieki saņēma atzinības rakstus, piemēram, par ainavas veidošanu, par puķu audzēšanu mūža garumā, par avota aprūpi, par labi iekārtotu pagalmu un tamlīdzīgi. Sakoptākās mājas tika noteiktas katrā pagasta apdzīvotā vietā atsevišķi, bet dažviet, kā, piemēram, Trupos par tādām tika atzītas trīs.

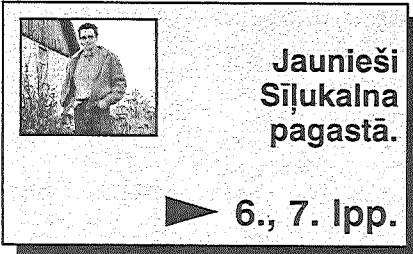
Pagasta vissakoptāko māju titulu ieguva četras saimniecības. Tās bija Reģinas un Valda Čaunānu apsaimniekotās «Liepas», Maijas un Alda Upenieku kohtas «Ceļmalas», Rubenu ģimenes divu paaudžu lepnumi «Rubeni», kur dzīvo Valentīna un Jānis, viņu dēli Arturs un Maigonis, kā arī vedekla Valentīna, un «Lapenieki», par kurām rūpējas Zita Reine un Juris Kurnis.

Balvas uzvarētājiem – dāvanu kartes – bija sarūpējusi rajona lauksaimecības konsultāciju birojs. Šādu dāvanu saņēma arī konkursa vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja Marta Binduka.

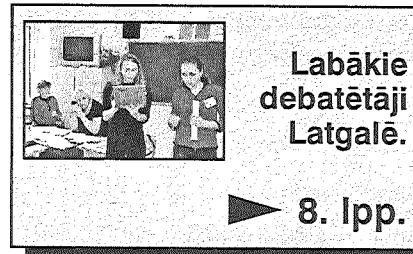
Dzīve laukos. Arzemēs mēs visam mūžam nenopelnīsim.

► 5. Ipp.

Jaunieši
Sīļukalna
pagastā.

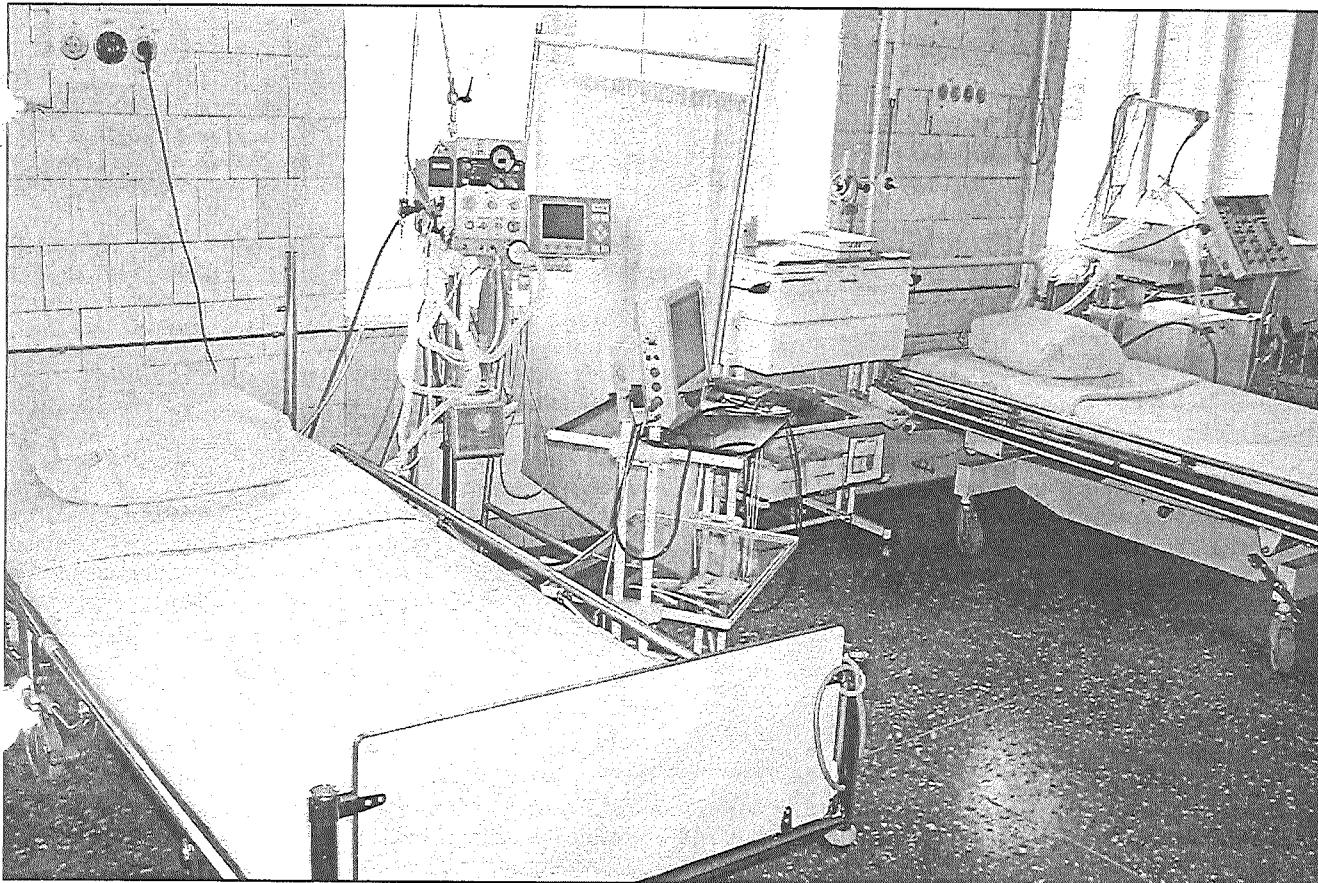
► 6., 7. Ipp.

Labākie
debatētāji
Latgalē.

► 8. Ipp.

Ārsta atbildība par cilvēka dzīvību tiek novērtēta ar latu stundā

● Anesteziologi gatavi protesta akciju turpināt tik ilgi, kamēr ar viņiem netiks noslēgti jauni līgumi par lielāku darba atalgojumu. Visiem pārējiem atliek cerēt uz augstāko spēku palīdzību, lai nenokļūtu šajās intensīvās palātas gultās. Foto: M.Rukosjevs

Kops vakardienas, 1. novembra, Latvijas anesteziologi sazinājuši darba apjomu un pacientiem sniegs tikai neatliekamo medicīnisko palīdzību. Pie šāda ārkārtēja soļa anesteziologus novēduši valdības attieksme pret šīs nozares pārstāvju zemajām darba algām, kā dēļ viņi spiesti uzņemties pārāk lielu slodzi. Latvijas Anestezioloģu reanimatologu asociācijas prasības un brīdinājumi, kas tika izteikti vairāku pēdējo mēnešu garumā, nav ķemti vērā, valdība ar ārstiem neatradā kopiķu valodu. Tāpēc ārsti tagad ir gatavības pilni akciju turpināt līdz pozitīvam iznākumam — darba samaksai mēnesī 500 latu apmērā pēc nodokļu ieturēšanas.

Akcijai pievienojušies arī rajona pašvaldības SIA «Preiļu slimnīca» ķirurgijas nodaļas anesteziologi. Pirmadienas rītā «Novadnie-

kam» vairs neizdevās sazvanīt anesteziologu reanimatologu Aināru Pastaru savā darba vietā slimnīcā. Uz telefona zvanu viņš atbildēja mājās. Tiekties ar žurnālistiem, Ainārs Pastars pastāstīja, ka anesteziologu protesti pret zemo darba samaksu valstī sākušies jau pirms pāris gadiem. Pašreizējā situācija ir likumsakarīgs iznākums tam, ka stāvoklis šajā jomā tā arī netika izmaiņīts uz labo pusī. Ainārs Pastars informēja, ka līdzšinējā samaksā anesteziologiem par darbu ir viens lats stundā. Uz mājām izsauktam speciālistam, kas sniedz sanotechnikas pakalpojumus, par stundu tiek maksāti četri ar pusī latu, par datorspeciālista pakalpojumiem — 15 lati, saīlīdzinājā ārsts, minot arī citu, ienesīgu nozaru pārstāvus. Taču anesteziologa darbs saistīs ar ārkārtīgi lielu riska pakāpi, pacientu, kuram operācijas laikā ievadīta pilniga

anestēzija, turot uz dzīvības un nāves robežas. Atbildība nav adekvāta samaksai. Arī nākamā gada valsts budžetā netika ieplānots palielinājums anesteziologu algām.

Ainārs Pastars strādā ķirurgijas nodaļas operāciju bloka intensīvās terapijas palātā, kurā ar atbilstošām iekārtām dzīvības uzturēšanai aprīkotas trīs vietas. Pavism Preiļu slimnīcā darbā pieņemti trīs anesteziologi. Viena no šīs profesijas ārstēm atrodas bērna kopšanas atvaiņinājumā, otrs kolēģis pašlaik atgūst veselību pēc traumas. Stāstot par sava darba specifiku, Ainārs Pastars teica, ka pacientu skaits un darba apjoms dienā nav prognozējams un ir svārīgsts. Kā piemēru viņš minēja iepriekšējo darba nedēļu, kurā anesteziologa reanimatologa palīdzība sniegta 12 gadījumos, kas saistīti gan ar neatliekamās palīdzības sniegšanu, gan arī ar plā-

notām operācijām. Taču slimnieku skaits var būt arī liejisks. Nemot vērā mājas dežūras un pēkšņos izsaukumus uz slimnīcu, anesteziologiem nākas strādāt daudz vairāk par darba likumdošanā noteikto stundu skaitu nedēļā. Mēs nevarām slimniekam ārstēšanu nozīmēt uz trim vai piecām dienām, kā, piemēram, ģimenes ārsti, mēs to nevarām pat uz stundu, jo cilvēks ir kritiskā stāvoklī un par viņu nepārtrauktī jārūpējas, teica ārsts.

Neatliekamo operāciju skaits mēdz būt lielāks nekā plānoto, teica ārsts, tāpēc nevarot paredzēt, cik bieži akcijas laikā būs jāierodas slimnīcā.

Mēnesī pirms akcijas uzsākšanas anesteziologi savu slimnīcu galvenajiem ārstiem iesnieguši oficiālus iesniegumus, darot zināmu pamatojumu protesta alcijas uzsākšanai un termiņu.

L.Rancāne

NOKAVĒJI? NEUZTRAUCIES!

Tagad «NOVADNIEKU» vari abonēt savā pasta nodalā JEBKURĀ DIENĀ un saņemt jau nākamo avizes numuru.

ZINĀ NEKAD NAV PAR DAUDZ!

NACIONĀLĀS ZINAS

Prezidente konsultācijas ar partijām sāks pēc 18. novembra

Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga konsultācijas ar Saeimā pārstāvētajām partijām par jaunas valdības izveidi sāks pēc valsts svētkiem, 18. novembra, informēja prezidentes preses sekretāre Aiva Rozenberga. Valsts prezidente uzsvēr, ka Latvijai nepieciešama stabila, uz mērķu iestenošanu orientēta valdība, kas nodrošinātu pilnīgā Latvijas attīstību. Vīķe-Freiberga uzskata, ka bieža valdību maiņa valstij nenāk par labu, tāpēc viņa aicina Saeimā pārstāvētās partijas ar vislielāko atbildību rūpīgi pārdomāt savstarpejās sadarbības iespējas. Prezidente arī aicina izstrādāt plānu, atspogulojot to, ko jaunā valdība vēlas sasniegāt līdz Saeimas vēlēšanām, kādas prioritātes Latvijas attīstībai būtu izvirzīmas un kādā veidā tās tiks iestenotas. Kā zinots, tikmēr Saeimā pārstāvētās labējās partijas jau sākušas sarunas par jaunas valdības izveidi.

Terora draudi izteikti vismaz trim Latvijā izvietotiem objektiem

Iespējamie terora draudi izteikti vismaz trim Latvijā izvietotiem objektiem, liecina aģentūras LETA rīcībā esošā neoficiālā informācija. Draudi izteikti kādai tirdzniecības vietai, valsts iestādei un ārvilciņi. Drošības policijas (DP) priekšnieka paļidze Kristīne Apse-Krūmiņa aģentūrai LETA sacīja, ka DP strādā pēc iepriekš apstiprināta plāna, kas saistīts ar terorisma novēršanu. Plašākus komentārus DP nesniedz. Patlaban šajos objekto tiek veikta pastiprināta kontrole un apsardze. Kā informē lekšķiņu ministrijas (LeM) vadība, pirms nedēļas Latvijas fēsibspārdošanas institūcijas no sadarbības partneriem ASV, Norvēģijā un Igaunijā saņēmušas informāciju par «iespējamiem reāliem terora aktu draudiem Latvijā». Noskaidrota arī iespējamā persona, kas izteikusi draudus. Konstatēts, ka šī persona nav šķērsojusi Latvijas robežu, kā arī ir pārbaudīti šīs personas iespējamie kontakti mūsu valstī.

Slimokases darbosies tikai līdz šī gada beigām

Valdība pieņēma grozījumus Ministru kabineta noteikumos, kas paredz, ka slimokases darbosies tikai līdz šī gada beigām, bet janvārī to funkcijas pārņems Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra (VOAVA). Šīs izmaiņas nosaka, ka visam veselības aprūpes finansējumam būs tikai viens apsaimniekotājs, bet centralizētā naudas plūsma – pārskatāmā, tā situāciju skaidro veselības ministrs Rinalds Muciņš. Toties slimokasēm lēmums bijis negaidīts, jo vēl pirms neilga laika bija paredzēts, ka nākamāgātās darbosies.

Par slimokasēs pastāvēšanu bija lemts arī agrāk, to likvidācija un funkciju nodošana VOAVA bija ieplānotā arī 2002. gadā, taču netika realizēta. Tāpat nenotika arī premjera Einara Repšes valdības laikā domātā slimokasu uzdevumu nodošana privātajām apdrošināšanas sabiedrībām.

Novembri sinoptiķi ziemu vēl nesola

Novembri Latvijā būsot mākonains, ar biežu lietu un slapju sniegu, liecina Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūras prognozes. Novembra pirmajās dienās iespējami nokrišņi lietus, bet Vidzemē – slapja sniega veidā. Gaisa temperatūra naktī līdz mīnus 1 grādam, bet dienā līdz plus 3 vai 5 grādiem. Arī mēneša otrajā dekādē laiks solās būt tikpat nejauds, gaisa temperatūra ap nulli. Vēlāk vējš iegriezīsies no ziemelrietumu puses. Debesis skaidrosies, bet gaisa temperatūra naktīs pazemināsies līdz mīnus 7 grādiem. Arī mēneša pēdējā dekādē būs nepastāvīgs laiks, iespējams stiprs vējš, kas brāzmās var sasniegāt ātrumu 15 – 20 metri sekundē. Ziemas nojausmas gaidāmas tikai novembra pēdējās dienās, kad Latvijas austrumos naktī termometra stabīns noslēdās līdz mīnus 8 grādiem.

Zinās sagatavoja T. Elste

INFORMĀCIJA

«Tiesi tad mēs dzīvojam,
kad saubāmies.»
Grehems Grīns

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

27. oktobrī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde.

Grozījumi rajona padomes pamatbudžetā

Sakarā ar grozījumiem, kas izdarīti likumā «Par valsts budžetu 2004. gadam» izdārtas izmaiņas arī Preiļu rajona padomes pamatbudžetā. Ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta par 159 613 latiem.

Ieņēmumi palielinājušies, jo saņemta mērķdotācija no valsts budžeta – pamata un vispārējai vidējai izglītībai, piec un sešgadīgo bērnu apmācībai, interešu izglītībai, speciālajām skolām, mūzikas un mākslas skolām, kā arī sporta izglītības programmām.

Līdz gada beigām lielākus tēriņus (157 394 lati) varēs atlauties izglītības jomā, kā arī kultūrā un sportā (2219 lati).

Iz dara grozījumus dotācijas sadalē mācību literatūras iegādei skolās

Veiktais izmaiņas valsts dotācijas mācību literatūras iegādei sadalījumā rajona izglītības iestādēs. Šogad rajona skolas var iegādāties grā-

matas kopā par 21 287 latiem. Vislielākos tēriņus var atlauties Līvānu 1. vidusskola (3456 lati) un Preiļu 1. pamatskola (3195 lati), kur arī audzēkņu skaits ir vislielākais. Töties, piemēram, Rimičānu un Silajānu pamatskolu bērni saņems jaunas grāmatas tikai par nepilniem diviem simtiem latu (attiecīgi 178 un 192 lati).

Vārkavas novads izstājas no vienotā pašvaldību autoceļu fonda

Pamatoties uz 2000. gada vienošanos par Preiļu rajona pašvaldības autoceļu (ielu) fonda izveidošanu, likumu «Par pašvaldībām», kā arī Vārkavas novada domes 30. septembra lēmumu «Par autoceļu fondu», rajona padomes sēdē ar balsu vairākumutika akceptēta šīs pašvaldības vēlme izstāties no vienotā Preiļu rajona pašvaldību autoceļu (ielu) fonda.

Atbildīgajiem rajona padomes speciālistiem uzdots veikt kreditoru, debitoru parādu analīzi starp Vārkavas novada domi un autoceļu (ielu) fondu un līdz šī gada 31. decembrim sastādīt savstarpējo norēķinu bilanci, kā arī noslēgt līgumu par kredītaisību atmaksu starp Vārkavas novada domi un Preiļu

rajona padomi līdz 2005. gada 12. janvārim.

Lemj par atbalstu deju klubam «Vita»

Padomes sēdē izskatīts deju klubā «Vita» vadītāja I.Tihonova iesniegums par skolēnu sporta deju nodarbiņu finansiālo atbalstu Preiļu rajonā, kā arī rajona izglītības pārvaldes vadītāja Andreja Zagorska iesniegums. Pieņemts lēmums atbalstīt deju klubā «Vita» sporta deju profesionālās ievirzes izglītības programmas iestādes.

Sporta kluba «Ceriba» reorganizācijas nebūs

Rajona padomes locekļi iepazīnās ar augustā izveidotās darba grupas atzinumu un nolēma, ka sporta kluba «Ceriba» reorganizācija neestiks. Tā vietā izglītības valsts inspekcijai tiks lūgts sniegt skaidrojumu par nepieciešamību mainīt iestādes nosaukumu, jo valstī darbojas gan sporta klubi, gan sporta skolas, kurās tiek iestenotas

profesionālās izglītības programmas.

Līdz šī gada 1. decembrim rajona izglītības pārvaldes vadītājam Andrejam Zagorskam uzdots sagatavot nepieciešamās izmaiņas sporta kluba nolikumā. Sporta kluba «Ceriba» direktoram Imantam Babrim uzdots jau līdz 20. novembrim iesniegt izglītības pārvaldē priekšlikumus par nolikuma izstrādi, bet rajona padomē – nolikuma projektu ar priekšlikumiem par klubā sastāvu un funkcijām, kā arī paredzēt štatū sarakstā metodiķa amatā rajona skolēnu sporta sacensību organizēšanai un norisei (esošo štata vienību skaits nedrīkst tikt palielināts).

Nolemts ar Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju Arvīdu Soldānu rikojumu izveidot darba grupu, kura izstrādās un līdz nākamā gādā 1. aprīlim rajona padomes izskatīšanai iesniegs rajona sporta nozares attīstības programmu laiku posmam līdz 2009. gadam. Bez tam paredzēts, ka nākamā gādā janvārī Preiļos tiks sākotā konference par sporta nozares tālākas attīstības jautājumiem.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

28. oktobrī notika Līvānu novada domes sēde.

Azartspēles Līvānos turpmāk ierobežos

Domes deputāti šajā sēdē apstiprināja saistošos noteikumus «Par teritoriju Līvānu novadā, kurā aizliegts organizēt azartspēles», tādējādi nosakot teritorijas, kurās azartspēlu zāļu darbība nav atlauta.

Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem, kam ir vietējā likuma spēks, azartspēlu darbība Līvānu pilsētā būs aizliegta ārpus pilsētas centra jeb teritorijas, ko ierobežo Domes iela — Zaļā iela — Raiņa iela — Rīgas iela — Domes iela.

Tas nozīmē, ka turpmāk spēlu bizness pastāvēs pilsētas centrā, teritorijā, ko ierobežo nosauktās ielas. Spēlu zāles varēs atrasties minēto ielu posmu abās pusēs saskaņā ar shēmu, ko akceptēja deputāti. Saskaņā ar likumdošanu un saistošajiem noteikumiem, spēlu zālēm, kas atrodas ārpus atlautās teritorijas pilsētas centrā, gada laikā pēc saisošo noteikumu stāšanās spē-

kā ir jādemontē uzstādītie spēļu automāti, bet 3 gadu laikā ir jāslēdz pašas spēļu zāles.

Doma par azartspēļu ierobežošanu Līvānu novada domes deputātiem radās šī gada vasarā, kad tika diskutēts par azartspēļu biznesa aizliegšanu pavism. Augustā notika iedzīvotāju aptauja, kuras laikā savu viedokli izteica 85 iedzīvotāji. Lielākā daļa bija pret spēļu biznesu pašvaldības teritorijā. Taču izrādījās, ka likums «Par izlozēm un azartspēlēm» neļauj pavism aizliegt šo uzņēmējdarbības veidu pašvaldības teritorijā, un vienīgā iespēja, kā regulēt šo biznesu, ir noteikt teritorijas, kur spēļu bizness ir aizliegts. Deputāti savu izvēli atiecīgi motivēja. Par labu pilsētas centram, kur turpmāk darbosies spēļu zāles, domnieki izskrīrās, lai izvēlētos mazāko iespējamo ļaunu.

Spēļu zāles Līvānu centrā būs sabiedrības un arī tiesībsargājošo institūciju uzmanības lokā un radīs mazāk problēmu nekā tad, ja tās atrastos pilsētas nomalē, kādā no dzīvojamajiem mikrorajoniem, uzkata deputātu vairākums.

Balojumā par saistošo noteikumu «Par teritoriju Līvānu novadā, kurā aizliegts organizēt azartspēles» apstiprināšanu 7 deputāti balsoja «par», 2 deputāti — «pret».

Saistošie noteikumi stājas spēkā nākošajā dienā pēc to izlikšanas redzamā vietā Līvānu novada domes ēkā.

Pilsētā būs futbola laukums ar mākslīgo segumu

Līvānu pašvaldība ir ievadījusi sarunas ar Latvijas futbola federāciju par atbalstu atlātā futbola laukuma ierīkošanai Līvānu pilsētā. Domes sēdē tika dota atļauja šāda laukuma ierīkošanai.

Atlātā futbola laukumu ar mākslīgo segumu ir paredzēts ierīcot sporta laukumā Lāčplēša ielā 28, teritorijā starp asfaltēto laukumu un dzelzceļu. Novada domei jāsagatavo tehniskais projekts, kā arī jāveic laukuma iepriekšējās sagatavošanas darbi, jāizveido futbola laukuma mākslīgajam kļājumam piemērota pamatne. Savukārt Latvijas futbola federācija tad piešķirtu

mākslīgo segumu un veiktu tā uzstādīšanas darbus bez maksas. Pagaidām gan vēl nav aprēķināts, cik laukuma būvdarbi varētu izmaksāt Līvānu pašvaldībai. Būvdarbus uz pašvaldībai piederošā zemes gabala 11 447 m² platībā plānots uzsākt līdz 2005. gada 1. jūnijam. Ja viss ritēs, kā plānots, būvdarbus iecerēts pabeigt līdz 2006. gada jūnijam.

Atbalsta viesu nama rekonstrukcijai

Domes deputāti pauduši atbalstu vietējā uzņēmuma SIA «Bork» iecerei par viesu nama Līvānos rekonstrukciju, piešķirot tai augstāko no Līvānu novada attīstības prioritātēm (Uzņēmējdarbības un nodarbinātība sveicināšana). Uzņēmumam šāds atbalsts nepieciešams projekta pieteikuma iesniegšanai. Valsts reģionālās attīstības aģentūrā ES struktūrfondu līdzfinansējuma piesaistei.

G.Kraukle
Par citiem domē izskatītajiem jautājumiem
laikraksta nākamajā numurā.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tāl. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktore),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (zurnalistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu satīri atbilst to iesniedzējs.

Laikraksts publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpabalījot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

</

OTRDIENAS INTERVIJA

Cik apalš un mīļš it viss, ko zīmējis ir Pīgoznis

— Jūs, māksliniek, strādājat glezniecības, grafikas, grāmatu ilstrāciju un medalu mākslas žanros. Tikai Latvijā vien jums bijušas vairāk 50 personālizstādes, nemaz nerunājot par Krieviju, Vāciju, ASV, Norvēģiju, Mongoliu, Franciju, Spāniju, Austrāliju un citām valstīm. Sakiet, kur bija tā vieta un tā pirmā baltā papīra lapa, kad sākās jūsu ceļš uz glezniecību?

— Tas bija netālu no Preiļu rajona, toreizējā Rēzeknes aprīņķī. Tagad tas ir Silmalas pagasts. Tāču bērnības gaitas man ir saistītas arī ar Preiļu rajonu, jo pirmās sesās klases es beidzu vietējā Līču pamatskolā, bet septīto klasi — Dravniekos.

Pa ceļam no Rīgas šodien domāju par to laiku. Redziet, bērnībā, ieejot uz gadu citā vidē un laudīs (pat izloksne te bija pavism savādāka nekā Rēzeknes pusē), var daudz ko uzzināt un apjaust. Ik nedēļu, kājām mērojot no Dravniekiem līdz mājām 18 kilometrus, skaitīju soļus, lūkojos te uz vienu pazīstamu vietu, te uz otru. Bija ne tikai interesanti, bet arī nelikās par grūtu.

Dravniekos bija brīnišķīgs skolas direktors — Jāzeps Liepiņš. Ľoti intelīgents cilvēks ar lielu personības auru, kas atstāja iespādu uz mums, skolēniem, uz saviem kolēgiem un apkārtējo sabiedrību. Ja skolā notika kāds sārkojums un sanāca vietējie brašiņi, direktora tuvumā viņi pat igarešu dūmu uzvilkst neuzdrošinājās. «Re, kur Liepiņš it!...» viņi sarāvās un zaudēja savu bravīru.

Manā dzīvē Liepiņam bija izšķiroša loma. Kad 1948. gadā beidzu septīto klasi, absolūti neko nenojautu par savu nākotni. Zināju vienīgi to, ka Rēzeknē ir vidusskola un ka es varētu mācīties tur. Tā gada vasarā kādu dienu

biju ieradies Dravniekos. Skolas pagalmā satiku direktoru. Viņš teica: «Klaū, Jāzep, es taisos braukst uz Rīgu. Vai negribi līdzi?» Es, protams, gribēju.

Un tā tas viss sākās — mana Rīgas iekarošana. Liepiņš, savas darīšanas nokārtojis, mani aizveda uz vairākām izstādēm...

Apbrīnoju savus vecākus, ka viņi mani, trispadsmītgadīgu bērnu, mierīgu sirdi palaida tik tālu projām no mājām. Tie taču bija pēckara gadi... Ar milzīgu, tēva taisītu finiera koferi rokā devos uz Rīgu. Pat dzīvokli man nācās pašām sameklēt.

Tagad domāju, ka man bija dots milzīgs avanss prieķi dzives. Es nedomāju, vai man būs grūti vai viegli. Tāda jautājuma vienkārši nebija, jo es gribēju iet mākslas skolā.

— Ko par jūsu izvēli domāja vecāki? Vai viņiem māksla bija tuva?

— Ne mana mamma, ne tētis nebija personīgi pazīstami ar māksliniekiem. Kad man bija gadi seši, tēvs, rādiādams kaimiņam kādu manu zīmējumu, teica, skat, šītais ir mūsu mākslinieks. Patiesību sakot, par mākslu vecākiem nebija nekāda priekšstata, lai gan viņi bija pietiekami bagāti folkloras ziņā. Tante bija lieliska teicēja, tēvs taisīja brīnišķīgas pūra lādes, mamma auda, vecmamma ceļoja. Etnogrāfija un tautas folkloru bija tā vide, kurā kopš bērnības veidojos arī es.

Manu izšķiršanos stāties Jaņa Rozentāla mākslas vidusskolā vecāki pieņēma ar pilni mieru, paļāvību un uzticību savam bērnam. Es uzticējos viņiem, viņi uzticējās man. Dodoties uz Rīgu, es pus gadu varēju rīkoties, kā pāšam tīk — iet uz skolu vai slinkot. Bet tas, ka viņi paļāvās uz mani, bija tas lielākais tabu, ko es nevarēju pārkāpt nekādā gadījumā. Tieši uzticēšanās, manuprāt, ir viena no lielākajām dāvanām, ko bērns var saņemt.

— Iestāties Jaņa Rozentāla mākslas vidusskolā nekad nav bijis vienkārši. Daudzi to mēģina vairākkārt. Jums paveicās jau pirmai reizē?

— Kad toreiz ar Dravnieku skolas direktoru aizbraucu uz Rīgu, kopā izstāgājām vairākas gleznu izstādes. Viņš man pajautāja, kālau, vai tu tā varētu zīmēt? Juzdams, cik tas ir nozīmīgi prieķi manis, sastingu, padomāju un, acimredzot, ļoti viltīgi teicu — ja mācītos, var būt, ka varētu arī...

Liepiņš tūdaļ no-

Mākslinieka JĀZEPĀ PĪGOŽNA darbos pasaule priečājas. Tā priečājas gan vasaras plavā un saulespuķu tirumā, gan rudenī, kad vējš, šķiet, gatavs izraut dvēseli no krūtim. Pīgožna pasaule priečājas piesnigušā mežā un pat atkusnī, kad viss baltums pārvērties žlurgainā putrā. Šīs prieks izstaro no darbiem kādu īpašu labvēlību un labestību, to vienīgo krāsu un otas triepienu rakstu, kas viņu padara neaizmirstamu un nesaucamu ar citiem.

28. oktobrī Preiļos tika atklāta mākslinieka jubilejas izstāde. «Novadnieks» izmantoja izdevību un aicināja mūsu slaveno novadnieku (re, kāda vārdu spēle!) uz sarunu.

● Es esmu latgalietis Rīgā, saka Jāzeps Pīgozns. Piederības sajūta dzimtajam novadam viņā ir saglabājusies un ar gadiem kļuvusi tikai ciešķa. Atnāciet uz izstādi Preiļu kultūras nama otrajā stāvā un pārliecīnieties paši. Foto: M.Rukosujevs

skaidroja, kur ir Rozentāla skola. Aizgājām uz Lāčplēša ielu, iegājām pie direktora. Pirmais, ko viņš norādīja, cik man gadu. Trispadsmīt? Vai, Dieviņ, ko mēs ar tik mazu bērnu darīsim, kur tādu liksīm... Ar manis lielišanu un mazu viltību Liepiņš direktorū pielaiza, ka laušot man mēģināt.

Uz eksāmeniem ierados tikai ar zīmuli kabatā. Zīmēšanā, nemot vērā to, ka es jutos kā tāds auns pie jauniem vārtiņiem, gāja tūri labi, bet es nezināju, ka gleznošanas eksāmenam materiāli bija pašam jāņem līdzi. Veikalā Kaļķu ielā nopirku sešus krāsainos vaska krītiņus, ar kādiem zīmē bērni. Vajadzēja gleznot klusabu, nomocijós traki, jo krāsas gabaliem krita nost.

Lai gan konkurss bija liels, acimredzot, pasniedzēji mani sakātīja talantu un tiku uzņemts. Tā sākās mans ceļš uz mākslu.

Es sevi uzskatu par laimīgu cilvēku. Neskatoties uz grūtajiem kara gadiem, man bija laimīga bērnība, apkārt brīnišķīgi cilvēki, jauka vide. Nonācis mākslas skolā, kā līdzīgs citiem tiku uzņemts stāpīkurs biedriem. Sākumā gan bija jokaina sajūta. Kad Rīgas zēni gāja pa ielu, nepārtrauktī sveicinājās ar paziņām, draugiem. Es jutos kā cilvēku tuksnesi, nevienu nepazinu.

— Kad jūs pats sevi sākāt uzskatīt par mākslinieku?

— O, tas ir sarežģīts jautājums. Kamēr mācījos Latvijas Mākslas akadēmijā, par mākslinieku sevi nosaukt neatļāvos. Kad bija diploms kabatā un tiku uzņemts Mākslinieku savienībā, tad gan uzskatīju, ka esmu mākslinieks. Bet viegli tas nenācās, jo man pašam pret sevi bija visai augstas prasības.

— Kas būtu noticis tādā gadījumā, ja Dravnieku skolas direktors jūs toreiz nebūtu paņēmis sev līdzi uz Rīgu?

— Jā, Liepiņš man bija liktenīgs cilvēks. Visticamāk, ka es būtu aizgājis uz Rēzekni, mācījies vidusskolā. Var jau būt, ka vēlāk arī būtu nonācis pie mākslas... Bērnībā man patika arī amatniecība. Iespējams, kļūtu par inženieri.

Ja reiz viss ir noticis tā, kā tas ir pašlaik, ne sekundi to neesmu nozēlojis.

— Vai studiju gados gribējāt līdzināties kādam no pasaules mākslas dižgariem?

— Ir bijušas atsevišķas lietas un darbi, kas mani sajūsmināja. Bet man nekad nav piemitusi vēlme meklēt sev elku. Laimīgā kārtā Rozentāla skolā man bija brīnišķīgs skolotājs Ansis Stunda. Kā mākslinieks — nekas izcils, bet lieisks pedagogs, kas neko neprototīgiem jauniešiem deva milzīgu zināšanu kopumā mākslā.

— Ieraugot jūsu gleznas un pē-

tot grāmatu ilustrācijas, uzreiz par pateikt, ka tas ir Pīgožna rokraksts. Pakalni un lejas, pat cilvēki jūsu darbos ir tādi mīli, apalji un smaidīgi. Kā veidojās jūsu gleznošanas stils?

— Divdesmit septiņus gadus esmu mācījies studentus. Viņi visi ilgojas pēc sava rokraksta. Es viņiem saku — par rokrakstiem nevajag domāt, bet par saviem mēriem un to, ko tu gribi sasniegt. Rokraksts atnāk pats no sevis, un tāds, kāds tas katram ir. Ja ko teorētiski sadomājas un glezno, tad tas ir tikai uz kādu brīdi. Bet svešai stīls nesaug ar cilvēku un skatītāji, lūkojoties glezna, tam nevarēs noticeit.

Esmu strādājis tā, kā man lices pareizi, kā man gribējies. Acīmredzot etnogrāfiskā un folkloriskā pagātne un laucinieciskā izcelsme ir uzlikusi savu zīmogu arī maniem darbiem.

— Cik dziļi māksla ienākusi jūsu ģimenē?

— Dzīļi gan. Mana dzīvesbiедre Helēna ir tekstilmāksliniece. Vecākā meita ir pietiekami oriģināla un jau sen pateicā, ka viņa nu gan māksliniece nebūsot, jo ģimenē mākslas jau tāpat par daudz. Toties jaunākā meita Laura jau ceturtajā klasē zināja, ka glezno.

— Jūs tagad vērojat, kā par mākslinieci top meita. Ar ko tagadējā jaunatne atšķiras no jūsu paaudzes?

— Ne ar ko neatšķiras. Talanta līmenis, kas tautā ir, visos laikos ir bijis līdzīgs. Tā bija agrāk, tā ir tagad. Ir ļoti daudz talantīgu un apzinīgu topošo mākslinieku, ir arī vieglā ceļa meklētāji. Atšķirība ir vienīgi tajā ziņā, ka mūsdienu jauniešiem pieejama nesalīdzināmi lielāka un bagātāka informācija. Vairs nav tās necaurēdzamās sienas, kas savā laikā mūs atdalīja no Rietumu pasaules. Tāču es neapskaužu jaunatni un arī nebaidos par viņiem. Viss ir savā vietā.

— Kam jūsu dzīvē bez gleznošanas vēl ir atlicis laiks?

— Daudz laika esmu veltījis dažādiem vēlētiem amatieriem Mākslinieku savienībā, esmu strādājis kā pasniedzējs ar studentiem. Protams, mājās vienmēr bija jāveic visādi saimnieciski darbiņi. Tagad gan vairāk laika varu veltīt gleznošanai darbnīcā. Vasarās cenšos strādāt dabā, plenēros, lai ziemā varētu uzticēties savām rokām.

— Ko jūs gribat novēlēt «Novadnieks» lasītājiem un savas mākslas cienītājiem?

— Novēlu iet kopsoli ar dzīvi un būt aktīviem. Preiļu rajonā ir saglabājies pilnskanīgs un daudzveidīgs tautas kultūras sakņu slānis. Nezaudējiet to! Ja kaut kur augšā brāžas vēji, apakšā pie saknēm vienmēr ir miers un stabilitāte, kur var pasmelties bagātību.

L.Kirillova

● Latgales zēna Jāzeps Pīgozns iestājēksāmena darbs Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā 1948. gadā.

Mazajās pašvaldībās pavasari vēlēs tikai piecus deputātus

Saeima pašvaldību vēlēšanu likumā 2. līgumā pieņemta norma, kas nosaka, ka ievēlējamo deputātu skaits pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits nesasniedz 1000, turpmāk nebūs visi septini, bet gan tikai pieci deputāti. Priekšlikuma atbalstītāji to skaidro ar vēlēšanos nodrošināt mazāku deputātu skaitu novadu domēs pēc vairāku pašvaldību apvienošanās.

Samazināt deputātu skaitu mazajās pašvaldībās ierosināja opozīcijā esošā Tautas saskaņas partija, Valsts pārvaldes un pašvaldību komisija to iekļāva komisijas priekšlikumā, kas guva Saeimas deputātu vairākuma atbalstu. Šī iniciatīva tiek skaidrota ar paredzamo novadu veidošanu, lai dotu iespēju nākamā gada martā ievēlētajiem deputātiem nostrādāt pilnu pilnvaru laiku. Ja apvienotos daudzi pagasti, tāda novada lielais deputātu skaits apgrūtinātu lēmumu pieņemšanu. Šādu skaidrojumu piedāvājuši Tautas saskaņas partijas pārstāvji Saeimā. Bet Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas veiktie aprēķini uz 102 novadu modela bāzes liecina, ka tikai nedaudzās pašvaldībās, kurās ir iekļauti daudzi mazi pagasti, šis Saeimas lēmums lautu ievērojami samazināt deputātu skaitu.

Pietrūks deputātu darbam komitejās

Kā izmaiņas pašvaldību vēlēšanu likumā ietekmēs Preiļu rajona mazos pagastus? Situāciju komentē Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja vietniece, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle.

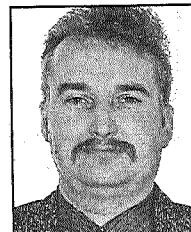
— Kas attiecas uz Jersikas pagastu, jaunās izmaiņas vēlēšanu likumā mūsu pašvaldību neskars, jo iedzīvotāju skaits tajā tuvojas 1150. Taču tajos Preiļu rajona pagastos, kur iedzīvotāju skaits ir mazaks par 1000 cilvēkiem, var rasties problēmas pašvaldības komiteju un komisiju darba organizēšanā. Piecu deputātu ir par maz, lai veiksmīgi varētu darboties gan finanšu, gan sociālo un kultūras jautājumu komiteja. Tas nozīmē, ka vēl būtu jāgroza pašvaldību likums un jādod tiesības pagasta padomes vadītājam strādāt vairākās komitejās. Pašlaik šīs jautājums vēl nav atrisināts.

Pieci deputāti būs trijos pagastos

Ja pašvaldību vēlēšanas notiktu pašlaik, Preiļu rajonā ar pieciem deputātiem nāktos iztikt sešos pagastos, kur iedzīvotāju skaits ir mazaks par 1000 cilvēkiem, — Vārkavas, Sutru, Pelēcu, Silajānu, Sīlukalnu un Stabulnieku. Tā kā drīzumā trīs no šiem pagastiem (Silajānu, Sīlukalnu un Stabulnieku) gatavojas apvienoties novadā, nākamajā pavasari gaidāmajās vēlēšanās tur deputātus vēlēs pēc ciemtiem kritérijiem. Tas

nozīmē, ka rajonā būs tikai trīs pagasti, kur darbosies pieci deputāti. Ko par to domā šo pašvaldību vadītāji?

Sutros nekas nemainīsies

Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš:

— Esmu pārliecināts, ka pašvaldības deputātiem nebūs visi septini, bet tikai pieci, darbu pagastā absolūti neietekmēs. Mazā pašvaldībā izskatāmo jautājumu nemaz nav tik daudz, lai obligāti būtu nepieciešamas divas komisijas, kas sagatavo lēmumprojektus. Jebkuru jautājumu varam izskatīt arī kopīgā sēdē vai izveidot tikai vienu komiteju. Galvenais, lai deputāti būtu ieinteresēti aktīvi darboties pagasta ļaužu labā.

Pelēcos no sarežģījumiem nebaidās

Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis:

— Grozījumi vēlēšanu likumā neko būtisku mūsu darbā nemaina, lai gan zināmi sarežģījumi ir paredzami, piemēram, grūtāk būs strādāt komitejās. Arī līdz šim mūsu pagastā bija tāda pierede, ka finanšu komiteju sasaucām tikai vienreiz gadā, kad gatavojam apstiprināšanai pašvaldības budžetu. Biežāk nākas sanākt kopā sociālo un kultūras jautājumu komitejai, kurai ir vairāk risināmu problēmu. Taču visos citos gadījumos lēmumprojektus gatavojam apvienotajās komiteju sēdēs.

Pagaidām neesam plānojuši pievienoties arī kādam novadam. Lai gan esam maza pašvaldība, centīsimies noturēties saviem spēkiem.

Izmaiņas neļaus pilnībā izpausties

Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars:

— Uzskatu, ka, liels tas pagasta vai mazs, tomēr jādod iespējas vairāk cilvēkiem izpausties, piedalīties pašvaldības politiskajā dzīvē, izvēloties konkrētu attīstības ceļus. Neiesaistot šajos procesos sabiedrību, mēs no tās norobežojamies, jo tādā gadījumā vara tiek koncentrēta nelielas cilvēku grupas rokās.

Jebkura doma, jebkuri plāni ir jāapspriež pēc iespējas plašākā lokā. Tāpēc, jo vairāk pagastā deputātu, jo tas ir labāk un kvalitatīvāk, lai gan vienlaikus ir sarežģīti atrast kopēju viedokli.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

LĪVĀNU FONDS «BALTĀ MĀJA»

Laipni lūgti «Kiparā»

Līvānos darbu uzsāka bērnu rotāju un attīstības centrs «Kipars». Tas atrodas Zalā ielā 10 – 14. Šeit tagad būs vieta, kur vecāki varēs uz pāris stundām atstāt savus bērnus, kuri neapmeklē bērnudārzu, attiecīgi sagatavotu darbinieku pieskatīšanā. «Kipariņā» strādājošie nodrošinās bērnu kvalitatīvu uzraudzību, organizēs nodarbiņas, kas veicinās mazuļu attīstību.

Centrā ir izveidotas četras telpas: «Kipari smilšu telpā», «Jautrie kipari», «Veiklie kipari», «Krāsainie kipari». Vienā no tām varēs spēlēties smilšu kastē, otrā izveidots rotāļu centrs ar slīdkalniņu, kāpniņiem un citām iekārtām, trešā mazie rotāļas ar bumbām, ar lecamauklām, bet ceturtajā varēs zīmēt, krāsot, limēt un pavadīt laiku citās mierīga rakstura nodarbiņās.

Centra izveidošanu finansiāli atbalstīja īpašo uzdevumu ministra bērnu un ģimenes lietās sekretariāts, kā arī vietējie uzņēmumi un Rotari klubs.

Noslēdzies projekts

Fondā «Baltā māja» noslēdzies projekts «Izglītība un sadarbība — pilsoniskas sabiedrības attīstībai», kas turpinājis deviņus mēnešus. Tajā bija iesaistītas novada sabiedriskās organizācijas, pašvaldības un valsts iestādes ar mērķi veicināt institucionālo sadarbību un sabiedrības līdzdalību.

Apmēram pieci mēnešu ilgā laikā posmā notika semināri, diskusijas, apmācības par dažādām tēmām, ko vadīja kvalificēti lektori. Pēc tam fonda «Baltā māja» darbinieki ar apkopotajiem rezultātiem apmeklēja vairākas Latgales pašvaldības un stāstīja par šo pieredzi. Līvānieši ieradās Vīlānu, Ludzas, Balvu, Dagdas, Aglonas, Preiļu, Aknīstes, Subates, Viesītes un citās pašvaldībās.

Projekts tika finansēts Eiropas Savienības PHARE programmas ietvaros, tā realizēšanai bija atvēlēti vairāk nekā 39 000 euro. Sadarbojoties visām iesaistītajām institūcijām, tika veikta novada sociālās situācijas izpēte un izstrādāta vienota sociālā karte. Tās ir vispusīgs materiāls, kurā apzinātas Līvānu novada sociālās problēmas dažādās sfērās — sociālās vides, veselības, izglītības, kultūras, sociālās aprūpes un citās jomās, kā arī to risināšanas iespējas. Iedzīvotājiem bija iespējams piedalīties sociālās kartes sabiedriskajā apspiešanā, līdz ar to palielinot viņu izpratni par novada sociālajām problēmām un iespējām tās mainīt. Projektā iesaistītie dalībnieki kopīgi izstrādāja jaunus projektus novada attīstībai. Piemēram, kopīgus darbus sagatavoja Līvānu vakarskola un pilsētas vidusskolas, slimnīca un bāriņtiesa.

Projekta noslēgumā notika buklets «Sabiedrības līdzdalība — idejas un iespējas» prezentācija. Buktētā sniegtā plašā informācija par

● 28. oktobrī domes sēdes pārtraukuma laikā Līvānu novada domes deputāti apmeklēja fonda «Baltā māja» jaunizveidoto bērnu rotāļu un atpūtas centru «Kipars», kur iepazīnās ar izremonētajām un mājīgiem iekārtotajām telpām. Foto: J.Daugavietis

Specializējas projektu sagatavošanā

Līvānu fonds «Baltā māja» atrodas ēkā, kuru vietējā pašvaldība sabiedriskajai organizācijai ir izrējusi līdz 2020. gadam. Apkures izdevumi, maksa par elektrības patērienu un telefona sakariem tiek segti no līdzekļiem, kas iegūti ar projektu starpniecību. Apmeklējumu skaits 2003. gadā sastādīja 12 000, tas ir, vidēji 1000 apmeklējumi mēnesi, ieskaitot kurusu, semināru un citu pasākumu dalībniekus. Šeit ir iespējams gūt dažāda veida atbalstu, informāciju, zināšanas. Piemēram, «Baltā māja» organizēja atbalsta grupu celiakijas slimniekiem un viņu tuviniekim. Fonds iegādājās krāsniņu, kurā var izcept šiem slīriekiem pareizēto bezglutēna maizi, organizēja apmācības. Vēcāki no pašu sagādātām izejvielām fonda darbinieku vadībā varēja uz vietas cept šo maizi, kā arī iegūt cita veida informāciju par slimniekiem paredzētas ēdienu-kartes sastādīšanu un izejvielu sagādi.

Līdzekļi krāsniņas iegādei tika iegūti ar projekta «Mūsdienīga virtuve» starpniecību. Šis projekts tika īstenoši pirms diviem gadiem, dodot līvāniem iespēju mācīties gatavot, apmainīties ar receptēm, uzklāt galdu svētkiem pēc jau nākajām kulinārijas tendencēm.

Viss notiekošais fondā «Baltā māja» saistīts ar projektiem un no tiem iegūtajiem līdzekļiem. Patlaban šeit darbojas divi dāmu klubi «Piektdienītes» un «Gundegas», veidojas klubs radošām sievietēm. Oktobrī aicināja angļu valodas kursi dalībniekiem trijās grupās: bez un ar priekšzīnāšanām, kā arī sarunvalodas apgūšanai, nodarbiņas «Soli pa solim», jauniešu klubs «Laika deglis», līnijdeju nodarbiņas, atbalsta grupa cukura diabēta slimniekiem, nodarbiņas topošajām māmīnām, psiholoģijas jomā, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, dienas aprūpes centrs «Saulessvece», ārstnieciskā vingrošana.

L.Rancāne

DZĪVE LAUKOS

«Ārzemēs mēs visam mūžam nenopelnīsim»

Rudenīgās noskaņas ir nēmušās virsroku daba. Arī lauku cilvēki kļuvuši rīmtāki. Lielie darbi jau padarīti, nu var bez steigas parunāties un izdomāt, kas darāms tuvākajās dienās – zeme arama vai varbūt kāposti ziemai skābējami.

Tikšanos ar Sergeju Grigorjevu sarunājām pēcpusdienā, kad viņš bija solījis būt mājās pēc braucienā uz rajona centru. Lauki novākti, tagad jāār zeme, tāpēc bija jāiegādājas degviela traktoram. Dārga, diktī dārga degviela paliķusi pēdējā gada laikā, spriež Vārkavas pagasta piemājas saimniecības «Vasaras» īpašnieks. Kad parēķini, cik naudas jāiztērē rezerves daļu un degvielas iegādei, ap dūšu pavisam skumji paliek – kāda te vairs attīstība un kādas perspektīvas, ja ir jādomā, kā galus savilk kopā?..

Sergeju liela pat kaimiņos

Par Sergeju «Novadniekā» pirmo reizi uzzinājām vasaras nogalē. Kāda kaimiņu pašvaldības – Vārkavas novada – zemniece, kura sākusi nodarboties ar bioloģisko lauksaimniecību, nebeidza vien lielit uzņēmīgo un izpalīdzīgo zemnieku, kurš ar savu kompāniju devīs viņas nelidzenajā labības laukā, no kura novāšanas darbiem citi tehnikas īpašnieki bija atteikušies. Pārāk nezālains tīrums esot, viņa komentēja attīkuma iemeslus. Toties Sergejs nebūs ne vārda, noplāvis laukus bez kādas runāšanas. Tik godprātīga attieksme pret darbu un izpalīdzīgums esot tā vērti, lai citi ķēdētu no viņa piemēru, toreiz teicā kaimiņu novada zemniece.

Arī Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars par Sergeju sakā tikai atzinīgus vārdus. Viņš esot prātīgs zemnieks, kas domājot par savas saimniecības nākotni. Uz tādiem jauniem lauku ļaudīm arī balstītos Latvijas nākotne.

Audzē labību un ražo gaļu

Grigorjevu dzīvojamā māja atrodas Vārkavas centrā. Un tas nōzīmē, ka «Vasaras» apsaimniekojamā zeme atrodas vairāku kilometru attālumā, bet tuvumā ir vien tik, lai vasarā būtu kur lopus ganībās izlaist. No 60 hektāriem zemes (tajā skaitā 20 hektāri ir nomātās platības) 40 aizņem arāzeme, līdz tālākajam zemes gabalam četri kilometri. Tas ir viens no apstākļiem, kas apgrūtina saimniekošanu un liek izvēlēties tādas lauksaimniecības formas, kas neprasā biežu

braukāšanu turp un atpakaļ. Esam nolēmuši, ka vismaz pagaidām audzēsim cūkas un turēsim nobarojamos liellopus, stāsta saimnieks. Viņš uzskata, ka tuvumā esošās zemes platības ir pietiekamas, lai bullus izlaistu ganībās un izaudzētu piebarošanai nepieciešamo zaļbarību.

Tālākajos zemes nogabalos tiek audzēta labība, pārsvarā tie ir rūdzi, mieži un auzas. Šoruden izmēģināšanai iesēta tritikāle. Sergejs prāto, ka tā varētu būt ienesīga graudaugu kultūra. Taču graudu iepirkuma cenas īsti neapmierina. Lai gan valdība solījusi, ka graudi tiks iepirkti par augstāku maksu, šī rudens cenas par to neliecinot. It īpaši satraucoši tas ir tāpēc, ka strauji pieaugašas energoresursu izmaksas.

Zemi nevarēja atstāt nekoptu

«Vasaras» Sergejs un viņa dzīvesbiedre Ludmila sāka saimnieket pirms gadiem desmit, kad abi zaudēja darbu Preiļos. Vārkavā toreiz dzīvoja Sergeja vecāki – mātē Jeļena un tēvs Semjons. Viņi arī pašlaik mīt tepat savas mājās un, nodevuši saimniecības grožus dēļa un vedeklas rokās, palīdz darbos un sniedz padomus.

Zemi nevarēja atstāt nekoptu un aizaudzēt ar krūmiem. Jaunie Grigorjevi ir pārliecīni, ka rīkojušies pareizi, neklūdami par bezdarbniekiem pilsētā, bet pievērsdamies lauku dzīvei. Taču saikne ar pilsētu pastāv, jo Preiļos viņiem joprojām ir dzīvoklis, te dzīvo un mācās bērni. Dēls Igors gan pašlaik jau iekārtojies darbā un mācās vakarskolas 12. klases, bet meita Jekaterina ir 5. klases skolniece. Protams, meitene varētu turpināt skolas gaitas arī Vārkavā, bet vai tas vajadzīgs? Pilsētā ierasta vide, plašakas iespējas vispusīgai attīstībai. Bez tam viņi laukos pavadīs savu brīvo laiku, palīdzot vecākiem un vecvecākiem gan fermā, gan uz tīruma.

Zemniekam galvenais ir tehnika

— Tagad jau varu teikt, ka esmu sagādājis visu saimniekošanai nepieciešamo tehniku. Ir traktors, kombains, arkli, sējmašīna. Nu varēs domāt par to, ka vēl kādus hektārus zemes papēnēt nomā vai iegādāties īpašumā, — sakā Sergejs. — Mums noteikti vajag jaunu traktoru, — piebilst Ludmila, — vecajam pārlieku bieži nepieciešami remonti, jāpērk rezerves daļas. Viņi gan spriež, ka tik vienkārši pie jaunas tehnikas netikt, laikam vajadzēsot saņemties un lūgt konsultācijas, kā pareizi uzrakstīt projektu, lai pieteiktos kādā Eiropas līdzfinansētā programmā. Žēl, ka

● Sergejs Grigorjevs samulsis par labajiem vārdiem un cildinājumiem, ko par viņu saka vietējie ļaudis. Tas esot lauku ļaužu gadu simtiem lekoptās attiecības – ja tu kaimiņam palīdzēsi, ari viņš tev neatteiks.

pagasta padomē nav lauksaimniecības konsultanta, kas palīdzētu tādā lietā, viņš saka. Informācija tiekot iegūta no laikrakstiem, taču ar to ir par maz, vajadzīgs speciālists, kas visu izskaidrotu.

Zemniekam tehnika tagad ir galvenais, nav vairs tie laiki, kad varēja lepoties ar vienu zirgu un arku. Diemžēl pagastā nav arī nekādu citu iespēju saņemt lauksaimniecības tehnikas pakalpojumus. Atliek vienīgi lūgt talkā kādu kaimiņu. Iznākot sava veida «barters», kad izlīdzot viens otram ar tehniku un darba spēku.

Par kļūdainu Sergejs uzskata kolhozu likvidēšanas laikā notikušo tehnikas privatizēšanu par pajām. Traktori un kombaini pārsvārā nonākuši uzņēmīgāko zemnieku rokās, bet citi tā arī palikuši lūdzēju lomā. Pie tam lielākā daļa kolhoza laika traktoru un inventāra jau sen kļuvuši nelietojami un pārvērtušies par krūmos ieaušiem metāllūžiem.

Tagad jāpērk jauna tehnika, tomēr Sergejs atzīst, ka visdrīzāk izvēlēšoties nevis moderns rietumvalstu ražojumus, bet gan ierasto «belarusu». Zinu, ka daudzi man nepiekritīs, taču Krievijā ražotajai tehnikai ir lētākas rezerves daļas un mazākas apkalpošanas izmaksas. Ir taču atšķirība – maksāt santīmus vai latus?..

Piena lopkopība lai paliek citiem

Grigorjevi ir nolēmuši, ka ar piena ražošanu nenodarbosis, jo tuvumā trūkst ganību. Nav jēgas likt govīm ik dienas mērot četrus kilometrus uz «Laudām», kur viņiem atrodas lielākās zemes plātības. Bez tam tur nav elektrības, bet ar rokām slaukt ir tīrās mociņas. Tāpēc kūti ir tikai viena gotīja, kas dod pienu pašu vajadzībām.

Sergejs un Ludmila uzskata, ka arī turpmāk audzēs nobarojāmās cūkas un liellopus. Telēnus viņi iepērk, bet sīvēnus «sagādā» četrās pašu izaudzētās sīvēnmātes. Šādai saimniekošanai ir arī savas negatīvās iezīmes. Ja par izslauktu un pārstrādes uzņēmumam nodoto pienu naudu var saņemt regulāri, ar bulliem un bekoniem tā lieta tik ātri uz priekšu nejet. Taču «Vasaras» saimnieki ir apmierināti par sadarbību, kas izvei-

● Ik vasaru Ludmilas ikdienu paitēt kūti pie lopiem, biešu vagās, siltumnīcā. Vienīgi tagad rudeni atliek laiks palūkoties apkārt, — izrādās, ka jau miķeliši sazeduši. Pa kuru laiku?

Foto: M.Rukosujevs

dojusies ar cūku un liellopu gaļas uzpircēfirmām. Laika gaitā nodibinājušies labi kontakti, radusies savstarpēja uzticība. Viņi saka, labāk esot pārīdot lopus par dažiem santīmiem kilogramā lētāk nekā uzticīties svešiniekim, kas piesola vairāk, bet pēc tam var nozust «tālēs zilajās».

Maldi par lielo bezdarbu

—

Lai vasarā izrāvētu garās lopbarības biešu vagas vai rudeni norāktu kartupeļus, ģimenes locekļu darba roku ir par maz. Tād jālūdz talkā palīgi, bet ar tiem esot, kā kuru reizi. Ludmila uzskata, ka runas par lielo bezdarba līmeni Latgalē acīmredzot esot kļūdaiņi, jo sameklēt talciniekus esot problemātiski.

Esam gatavi cilvēkiem par darbu maksāt divus latus dienā, bez tam nodrošinām trīsreizēju ēdināšanu, taču gribētāju strādāt nav, atzīst saimniece un piebilst, ka likuma noteiktās astoņas stundas neviens talcīnieks neesot nostādināts. Lielo darbu laikā no rīta

gaismīnas līdz vakara krēslai, sevi nežēlojot, strādājot tikai paši.

Ārzemēs visam mūžam nenopelnīns

Saruna ar Grigorjeviem ievirzās par pēdējā laikā populāru tematu – braukšanu pelnā uz ārzemēm. Arī no Vārkavas daudzi devušies uz Angliju un Īriju. Jā, nenopelnītur varot, bet ne tik daudz, lai pēc tam visu mūžu varētu bez problēmām dzīvot.

— Es nezinu, vai tas ir pareizākais variants un labākā rīcība, — spriež Ludmila. — Var aizbraukt pelnā vienu gadu, var braukt otru vai trešo reizi. Bet laiks taču iet, gadi nestāv uz vietas. Kamēr tu ārzemēs raujies, dzīve Latvijā arī izmainās. Var gadīties, ka pēc laiku tu te vairs nevienam nebūsi vajadzīgs un arī nebūsi tik daudz nepelnījis, lai turpmāko mūžu mierīgi nodzīvotu.

Sergejs piekrit sievai, taču piebilst, ka gadu vai pāris tomēr riskētu doties pelnā — lai jaunam traktoram nepelnītu.

L.Kirillova

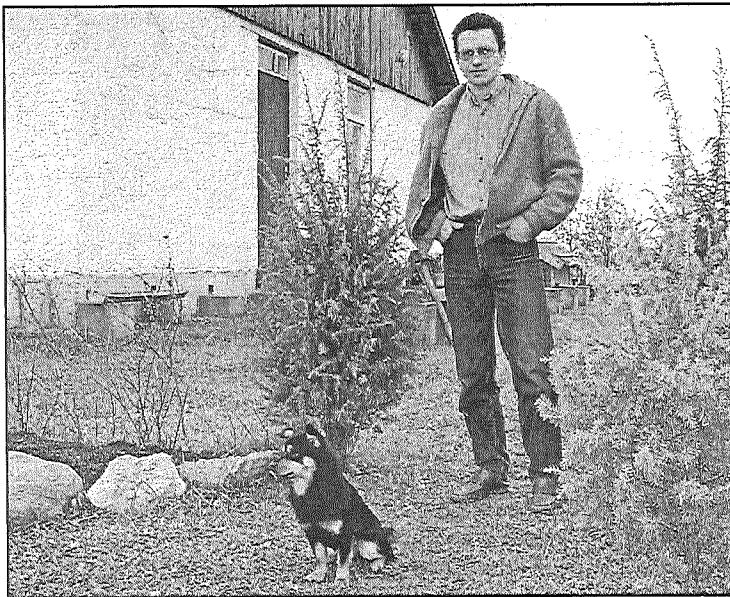
SĪLUKALNA PAGASTĀ

Prot uzcelt māju, samūrēt krāsni un izcept piparkūkas

Un arī tas vēl nav viss, ko prot izdarīt Juris Eriņš, bet labāk visu pēc kārtas.

Pēc ilgas likumošanas pa pielūšajiem Sīlukalna pagasta ceļiem, apstājamies aiz kāda meža stūra. Tē priekšā jau ir viena mašīna, kā redzams, uz ilgāku palikšanu. Tālakais ceļa gabals veicams kājām, jo dubļu un bedru dēļ ir neizbraucams. Tāpēc arī Jaunsalu saimnieka autiņš atstāts mežmalā, galbu no mājām. Taču mājas pievedceļš, pa kuru pēc briža nogriežamies, ir rūpīgi labots un «lāpīts» ar sarkanigu kieģeļu ielāpiem. Vispirms ciemiņus sveicina dzīvespriecīgais Reksis, gan draudoši sabožot spalvu, gan laipni vēdinot asti, jo svešus cilvēkus ikdienu viņam nākas redzēt reti. Pēc tam pretī nāk arī pats saimnieks, aicinot istabā. Bet ainavai ap viņa māju ir tik neatkarojama, dabiska pievilcība arī tagad, vēlā rudenī, ka visu redzēto gribas apmīlot ar acīm. Svaigi uzarts lauks. Lidenās ganības un plavas visapkārt mājām ar kārtīgiem, stipriem aploku žogiem. Liellopu pulciņš tālumā, kuru sātīgai ziemmošanai aiz mājas sarindoti sienā tuloni un skābariba. Jauno augļu koku dārzs, par kuru Juris stāsta, ka nepaspēj uzsnipt pirmsais sniegs, kad garausi apskādē ābelites. Tāpēc šoruden stumbri apsieti jau laikus. Jura saimniecību no visām pusēm ieskauj meži ar savu nomierinošo, mūžaļo klātbūtni.

Uzmanību piesaista arī pagalmā redzētais, jo saimniecības iekārtojumā jūtami moderni akcenti. Akmenim, kura forma nedaudz atgādina sirdi, vīrsu no betona izlieta ista sirds. Lievenā pakāpieni nostiprināti uz diviem dzirnakkmeniem. Vārts ienācēju sagaida kupli zojoši kadiķi, ar kuru mīzu labprāt mēdzot pacienāties Reksis, tāpēc arī kadiķa stumbris jāapsens. Bet sunim ir pašam savā ērtā, saimnieka gatavota guļ-

● Šis zemes gabals sen būtu aizaudzis ar krūmiem, ja šajā vietā nebūtu manas saimniecības, saka uzņēmīgais optimists Juris Eriņš, Jaunsalu īpašnieks.

balku māja ar niedru jumtu. Ko nu runāt par šo būdu, ja Jurim pa spēkam bijusi dzīvojamās mājas uzcelšana. Māju sargā stārkā figūra, un, droši vien, tas nav bez nozīmes. Juris pirms diviem gadiem uz jaunuzcelto māju pārvedis sieviņu, bet vietas te pietiek kuplākai saimnieki.

Taču uz ainaviskajā ziņā skaista jiem mežu ielokiem un apkārtējiem zemes plašumiem var skatīties arī no cita, diemzēl – skumja viedokļa. No kādreizējām septiņām apkārtnes mājām Meža Eriņš patlaban apdzīvotas vairs tikai četras, un drīzumā iedzīvotājī būšot vien trijās. Katru gadu, kopš šeit dzīvoju, saka Juris, tiek pamests pa vienai mājai. Vai pamesta zeme vēl tiks apsaimniekota? Ar maziem gabaliņiem nodarboties nav jēgas. Bet lielsaimniecības veidošana ne katram pa spēkam. Liela saimniecība – tas ir sarežģīts uzņēmums, viņš saka, bet ne jau katrs cilvēks ir dzimis par uzņēmēju un spēj tāds būt. Tāpēc arī uzmundrināšana un

ieteikumi nemēt kreditus, kerties pie zemes darbiem daudzos gadījumos ir veltīgi.

Istabā pārsteidz ar zalojošu un ziedošu košumaugu bagātību. Izteicam komplimentu saimnieka dzīvesbiedrei, tiesa, neklātienē, jo jaunā saimniece Rita aizbraukusi uz Rīgu līdzi tēvam, kuram paredzēta operācija. Bet esam kļūdījušies, jo jałos augus vairāk aprūpē pats Juris, pēc profesijas dārznieks. Namatevs naski sagatavo kafiju ar svaigi ceptām piparkūkām, par ko atkal slavējam kālatneesošo dzīvesbiedri, bet sarunas gaitā izrādās, ka šoreiz tās ceļpis viņš pats. Bet sieva esot pieprasīta cienastu gatavotāja dažādu viesību rīkošanā. Medus piparkūkas, Juris precīzē. Medus savs, jo ģimenes vajadzības pēc saldā našķa apmierina miniatūrā draava ar dažiem bišu stropiem. Un tad jau uz pārējiem jautājumiem – par krāsns uzmūrēšanu jaunajā mājā, par dušas ierīkošanu un fližu limēšanu, par griestu apdarī atbildes ir zināmas iepriekš. Patie-

SĪLUKALNA PAGASTĀ jauniešu ir visai maz. No pagasta padomes sagatavotās informācijas redzams, ka šeit oficiālais pieraksts ir 62 jauniešiem vecumā no 18 līdz 25 gadiem. Tomēr vairums no viņiem studē vai arī iekārtojušies darbā tuvākās un tālākās pilsētās, arī ārzemēs. Kopumā pagastā ir 730 iedzīvotāji. 172 no viņiem ir pirmsskolas un skolas vecuma bērni līdz 18 gadiem.

Ar ko jaunie sīlukalnieši nodarbojas? Daži veiksmīgi saimnieko savās vai vecāku zemnieku saimniecībās, bet kopumā pagastā darba vietu nav. Vecāki priecājas, ja izdodas palīdzēt bērniem iegūt labāku izglītību un atrast darbu Rīgā vai kur citur.

si zelta rokas un izcis prāts! Un neviltots izbrīns, vai tik izdarīgs un zinošs speciālists nebūtu pieņērots karjerai pilsētās, nevis klausam un vientulīgam dzīves ritējumam pagasta attālakājā vietā.

Juris šādai idejai ir kategoriski preti. Viss sasniegtais, un tas, kas viņam patlaban piedēr, iegūts ar neatlaicigu, pacietīgu darbu ilgu gadu laikā, un to Juris nepamētis nekādā ziņā. Viņš vairāk domā par priekšāmē um turpmākā dārāmo. Būtu jāuzceļ šķūnis, novietne. Patlaban saimniecības ēkas ar dzīvojamo māju racionāli apvienotas vienuviet. Ja grib, tad var iemācīties visu, viņš saka, stāstīdams, kā pirms mājas celšanas pētījis speciālo literatūru par būvniecību, par iekšējās apdares darbiem, par mūrēšanu. Piedalījies arī brāļa mājas celtniecībā. Prakse vajadzīga, jo no teorijas vien nevar iemācīties. Uzklausīti arī vecie amatnieki. Bet viņu padomi derīgi guļbalku māju celšanai, uz daudziem jautājumiem, piemēram, par fližu limēšanu, nespējuši atbildēt. Visi izdevumi samazināti līdz minimūnumam, darot savām rokām, taupīgi aprēķinot un izplānojot. Bet krāsnis uzmūrējis pat trīs – sev, sievas vecākiem un saviem. Māju Juris iekārtojis ar ērtībām. Lai negribētos bēgt uz pilsētu, kā pats smejas.

Jura piemājas saimniecība sastāv no zemes, kas saņemta mantojumā no vectēva. Te sācis saimniekot pēc mācībām Barkavas profesionāli tehniskajā skolā, kurā iegūtas gan dārzkopja, gan traktorieta zināšanas. Kad pēc mācībām atgriežas kolhozā, sākās kollektivizācijas likvidēšana. Visi uzņēmīgākie un peļņas tīkotāji sen pametuši laukus, domā jaunais saimnieks. Laukos palikuši tikai tie, kuri piekērušies savai dzimtajai vietai, nespēj to atstāt novārtā. Juris regulāri apmeklē kon-

sultējošās iestādes pilsētā, bet pēc tādiem braucieniem mājas miers šķiet vēl vērtīgāks. Pasaulē notikumi šeit ienāk ar avīzēm un žurnāliem. Pastniece gan tik tālu tos nenes, Jurim pašam jādodas pēc jaunākās preses. Toties pašizglītošanās celā apgūtās zināšanas viņam plašas un par visiem jautājumiem. Ar satelitu antenas palīdzību patīk paskatīties, kas notiek pasaulē, kaut gan televīzijā par zemnieku dzīvi maz rādot.

Vēcāku mājas atrodas pāris kilometrus pirms Jaunsalā. Nezin, vai uz šejieni pārceltos, ja nebūtu šī torņa, Juris rāda uz dažus simtus metru attālo torni mežā. Tas šeit uzbūvēts sen, padomju laikos. No vietējās sabiedrības tika turēts noslēpumā, kādiem mērķiem tas kalpoja. Iespējams, militāriem. Vismaz līdz tornim ved labs ceļš. Ar tālāko posmu Juris cer ar laiku tikt galā pats, ja vien izdoto sagaidīt solito pagasta palīdzību.

Liela cerība saistās ar galas lielkopu iepirkuma cenu, pauaugstināšanu. Cūkgālas un piena iepirkuma cenas tagad jau ir tādas, kā pārējā Eiropā, tāpēc atliek gaidīt, kad arī liellopu gaļas cenas izlīdzīnāsies. Bet patlaban ienākumi no šīs nozares tikai tie, ko dod subsīdijas. Taču Juris atzīst, ka nespētu dzīvot laukos tikai naudas dēļ, viņam vajag, lai darāmais interešu. Šajā vietā, kopjot un attīstot savu saimniecību, labprāt dzīvotu visu turpmāko mūžu, ja vien Eiropa pildītu solījumu atbalstīt lauku vides saglabāšanu. Bet īslaičīgās brīvdienas vai pāris nedēļas garš atvainījums pa laikam gan derētu. Ja būtu kā Somijā, sapņo Juris, kur valsts apmaksā atlīstoši sagatavotu un apmācīt strādnieku darbu, kas aizvieto zemniekus atvainījuma laikā. Te vēlies izraudties no darbiem uz dienu, palūdz kādu izpaligu, bet govs viņu sper nost.

Darbavietu nemaina

Vienīgajā pagasta teritorijā pastāvošajā kokapstrādē uzņēmumā, kas dod darbavietas un arī iespēju nopeļnīt, ap pusdienu laiku ieradusies jauna mainīga, kas strādās līdz vienpadsmiņiem vakarā. Dažāda gadagājuma strādnieki ieņem savas darba vietas, gatavojas iekārtu iedarbināšanai. Šo laiku var izmantot arī īsai sarunai ar trim jauniem cilvēkiem – ar Gunti Beču, Jāni Priževoitu un Raimondu Kudeiko.

Devinpadsmiņigais Guntis, paliegtārnieks, šajā pulciņā jaunākais. Pirms četriem gadiem absolējis vietējo pamatskolu. Tobrīd nedomāju par tālākām mācībām, saka puisis. Pa šo laiku pa pilnam izjutis, ko nozīmē būt nekvalificētam strādniekam bez jekāda amata zināšanām. Nozīmīga loma lēmuma pieņemšanā bijusi arī tam, ka Guntis vecāki daļēji uzvēlēši atbildību par trim jaunākiem brāļiem un māsām – skolē-

niem. Vecāki, kuri pasaulē laiduši sešus bērnus, nestrādā. Stabilā darbā iekārtojusies vienīgi vecākā māsa, viens no brāļiem strādā gadījuma darbos.

Tagad Guntis labprāt turpinātu mācības. Ja būtu finansiālās iespējas, viņš piebilst. Viņa sapnis – galdnika amats. Sācis strādāt no sešpadsmit gadu vecuma, un jau tik agros pusaudža – darbavīra – gados turējis līdzi pieaugušajiem visu astoņu stundu darba dienu. Maize jāpelna, viņš prātīgi piebilst, un radikālas pārmaiņas savā tuvākajā nākotnē neplāno. Uzskata par pašsaprotamu, ka viņa nopeļnītās tiek izlietots visas ģimenes vajadzībām. Un tomēr, domājot par savu dzīvi pēc vairākiem gadiem, Guntis pieļauj iespēju, ka no pagasta būs devies prom.

Jānim ir savā ģimene. Sieva, divas meitas. Tapēc viņam šķiet nereāla doma par došanos peļņā uz ārzemēm vai vismaz uz kādu pil-

sētu. Ģimene uzliek savus pienākumus, to nevar pamest un aizbraukt pasaulē, ir pārliecināts Jānis. Viņam ir laba specialitāte – elektromontieris, taču pietrūcis apņēmības meklēt darbu šajā nozarē. Arī nodarbinātības dienesta kādreiz piedāvātais elektriķa darbs blakus pagastā šķitis nepieņemams attāluma dēļ. Nopeļnītā alga nesegtu izdevumus par braukšanu, viņš saka. Pagastā ar darbavietām bēdīgi, pārliecinājies Jānis. Daļa no vīriešiem var atrast darbu gaterī, bet sievietēm nav nekādu iespēju. Arī viņa dzīvesbiedre saimnieko tikai pa mājām.

Darbs pastāvīgā caurvējā, troksni un zāgskaidu putekļos gaterī nostrādātajos septiņos gados jau pierasts, smagumu nejūtot, taču tas atstājot negatīvu iespāidu uz veselību, pārliecinājies Jānis. Viņš veic lentzāga operatora pienākumus.

Arī Raimonds ir lentzāga operators, bet kādreiz agrāk ieguvis

● Visi trīs jaunie strādnieki: Jānis Priževoits, Guntis Bečs un Raimonds Kudeiko apgāž priekšstatus par to, ka gateros ir liela kadru mainība. Viņi pierādījuši, ka ir kārtīgi, centīgi, disciplinēti strādnieki.

celtnieka specialitāti. Vai tagad nav pieprasījuma pēc kvalificētiem būvniekiem? Gan jau ir, saka Raimonds, bet darbs gaterī ir

tuvāk mājām, ģimenei. Viņš šeit nostrādājis divus gadus un domā, ka tuvākajā nākotnē neko nemainīs.

Brīvdienas, kad līst

Atļaujamies Ivaru nedaudz paķircināt, sak, kā nu tā, izdarīgs un izskaitīgs jauns cilvēks, strādīgs zemnieks, bet mājas bez jaunas saimnieces. Jaunais zemnieks no pietriņi stāsta, ka meiteņu precibū gados Sīlukalnā esot visai maz, jo katra, kas iegūstot vidējo izglītību, par augstskolām un pilsētām vien domājot. Lopu un zemes kopšanas darbi nepievelkot. Mēģinām Ivaru pārliecināt, ka arī sievas tagad jālūko pēc citiem principiem, — tāpat kā agrāk saimnieku dēliem, kuri pārveda ligavas nevis kūts darbiem, bet, lai tās izšūtu, tamborētu, skaisti iekārtotu māju, spēlētu klavieres, viesiem pasniegtu naškus, koptu puķes, darbotas vietējās organizācijās, dziedātu kori, rikotu labdarības balles un audzinātu bērnus.

Zemnieku saimniecības «Salīnu liepas» īpašnieks pretī nestridas. Mierīgs, nosvērts un laipnis pēc dabas, uzņēmīgs, strādīgs un uzticīgs dzimtajai pusei. Pamet iesākto nodarbošanos garāzā, aicina istabā un ciemiņus nosēdina pie galda, uz kura balts linu galdauts. Ivars šajās mājās, pašā Sīlukalna centrā, dzīvo kopā ar māti Žanīnu. Pagasta dzīve kā uz delnas. Kas atbrauc, kas aizbrauc. Tepat skola, veikali, pagasta padome, kultūras nams, feldšera punkts, autobusu pietura, ceļi uz visām pusēm. Bet ar to ceļu kvalitāti gan bēdīgi. No Sīlukalna līdz Galēniem pašreiz gandrīz neizbraucams, un par to, ka zemnie-

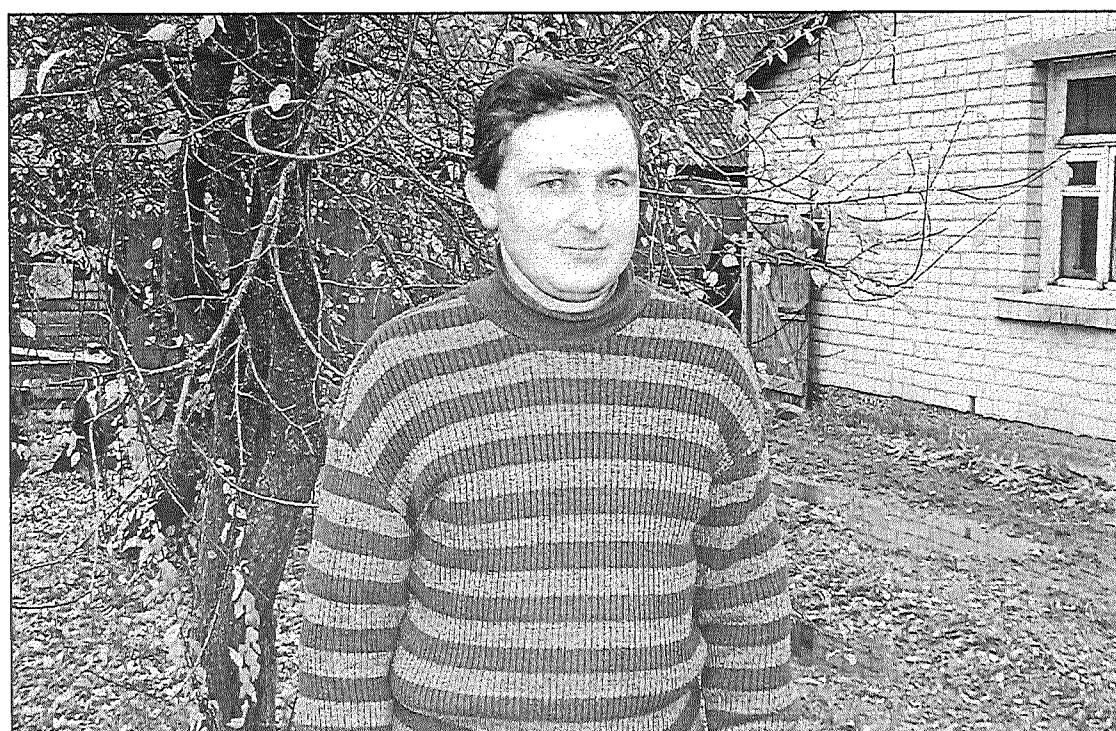
kam ir pilnīga taisnība, tajā pat dienā pārliecinājās arī «Novadnieka» žurnālisti.

Taču ciematā zemniekiem dzīve ir apgrūtinoša citā ziņā. Mājas atrodas cieši blakus viena otrai, pie tām nav zemes saimniecības ierīkošanai. Kaimiņos dzīvo arī Ivara māsa ar ģimeni.

Uz ciematu Ivars ar vecākiem pārcēlās kolhozu laikos. Līdz dzimtas atgūtajam īpašumam, kurš tiek izmantots kā arāzeme, ir tālu, trīs kilometri. Tāpēc Ivars izmantoja izdevību nopirkst netālu esošu māju ar zemi. Šeit novietots saimniecības ganāmpulks, ierīkotas ganības, tiek audzēti saknauji, ir arī abeļdārzs. Diemžel ražas realizācija rada problēmas. Kaut arī vietējie āboli tirgū maksā dārgāk nekā importētie, zemniekiem nav laika pašam stāvēt aiz letes, grūti sarunāt arī par nodošanu sulas ieguvei.

Jaunais zemnieks pamazām pievērsas jaunlopu turēšanai. Apļesis, ka tas būs ienesīgāk nekā goju audzēšana, ja nem vērā arī Eiropas Savienības solītās pie maksas.

Arī Ivars, tāpat kā daudzi šejienes jaunieši, pēc pamatskolas absolēšanas izvēlējās profesionālo skolu Barkavā. No mūsu klases absolventiem uz Barkavu devās četri, viņš atceras. Pēc atgriešanās kādu gadu nostrādāja būvbrigādē, uzzināja, ko nozīmē darbs, kurā ik mēnesi maksā algū. Tagad nemaksā neviens, viņš saka. Arī par darbavietām privātajās firmās runā

● Manas brīvdienas ir tad, kad līst lietus un nevar strādāt tīrumā, uz lauka, teica Ivars Salenieks. Tādās reizēs viņš drīz vien atrod darāmo garāžā pie tehnikas. Bet nobarojamie bullēni par brīvdienām neliekas ne zinis. Rīts vai vakars, saimnieku viņi gaida kūti ar barību.

ar skepsi. Īpašnieki rauš tikai savā kabatā, darbinieku algas viņus neinteresē. Atceras, kā pamēģinājis strādāt tādā privātā uzņēmumā. Samaksu par darba izdevies dabūt tikai ar tiesas starpniecību. Labāk iemācīties saimnieket pašam un būt neatkarīgam no citiem, ir pārliecināts Ivars. Dzīve likusi apgūt ne vien lauksaimniecības, bet arī grāmatvedības un uzskaites lietas.

Zemniekam ir kēriens uz tehnisko jaunradi. Pats uzmeistarojis graudu dzirnavas, nelielu piekabi, ūdens vedamo mucu. Nopircis metināšanas aparātu, apguvis šo procesu. Pirmo reizi sadūšojies projekta gatavošanai. Tas gan tapis ar lauksaimniecības konsultantu palīdzību. Ivars cer ar projekta starpniecību iegūt līdzekļus jaudīgākai metināmā aparāta un citu instrumentu iegādei, lai varē-

tu sniegt servisa pakalpojumus šajā jomā. Visvairāk nepieciešamā tehnika zemes apstrādei un lopbarības sagatavošanai sagādāta. Izdevies iztikt bez kredītu nemēšanas. Tagad Ivars jau aizdomājas par nomaiņu pret jaunāku un modernāku.

Jaunais zemnieku saimniecības īpašnieks nākotni noteikti saista ar Sīlukalnu, ar to stingro pamatu zem kājām, ko dod sava zeme.

Ar dzimtās puses mīlestību vien nepietiek

Marita Stankeviča pārliecinājusies, ka nekur nav tik labi un mīli kā dzimtajās mājās, kopā ar saviem trijiem brāļiem. Tājā pašā laikā gandrīz simtprocentīgi ir pārliecināta, ka viņas īstā vieta ir kaut kur citur. Kur īsti, — tas vēl jāatrod. Savos jaunajos gados viņa jau daudz ir redzējusi un iepazīnusi.

Arī Marita pieder pie «barkavietēm», tas ir, pēc pamatskolas mācījusies Barkavā. Priekšā jau bija vecākais brālis Ilmārs, un māte teica, ka būs, kas māsu skolā aizstāv. Tā Marita padevās mammai ierunāšanai apgūt māju saimnieces amatu. No kā gan mani būtu jāaizstāv, viņa tagad brīnās, atceroties Barkavas skolā pavadītos gados. Jā, prot gan lielsi šūt un gatavot, gan arī citus skolā mācītos darbus, lutīna brāļus, īpaši jaunāko, Pēteri, kas vēl dzīvo mammai mājās, ar kūkām, cepumiem un citām tikpat gardām lietām. Bet šīs zināšanas viņu neaizrauj. Arī iegūtā vidējā izglītība Maritu neapmierināja. Taču mēģinājums iestāties Rīgas Tehniskajā augstskolā lielā konkursa dēļ neizdevās. Viņa sāka strādāt savu pagasta veikalā. Pēc trijiem aizletes pavadītiem gadiem nobrieda drosme darbam ārzemēs, un Marita devās uz Īriju. Gribējās vairāko redzēt, dzirdēt un zināt, un, nenoliegšu, arī noplēnīt, saka jau niente. Pirms tam viņa jau bija uzsākusi studijas neklātienē Rēzeknes augstskolā Ekonomikas fakultātē.

Jau braucot uz Īriju, Marita sapņoja par darbu veikalā. Tomēr

● Marita Stankeviča savos jaunajos gados pārliecinājusies, ka ar piekeršanos mājai vai dzimtajai pusei cilvēkam ir par maz, tāpēc jauniešiem jādodas tur, kur viņu darbs tiek labi apmaksts. Brālis Pēteris savukārt sapņo par lielo sportu un krāgodalgas par labiem rezultātiem skriešanā un futbolā.

uzaicinājuma bija devies brālis Jānis. Ārzemēs viņš vada jau trešo gadu. Esmu pārticis, labi apgērbies, varu apmaksāt pats savu dzīvokli, palīdzēt mātei, — tā brālis vērtē dzīvi Īrijā.

Pēc atgriešanās viena gada laikā Marita pabeidza divus kursus. Tā-

gad viņa mācās 4. kursā.

Vienlaikus mēģinājusi atrast arī darbu, taču neveiksīgi. Daži piedāvājumi neapmierina, bet tajās vietās, kurās strādātu, Maritai atteic, jo nevēlas pieņemt neklātienes studenti. Pēc atgriešanās

viņa nepielāva domu, ka vēlreiz dotos darbā uz Īriju. Tagad? Ja nekas nemainīsies, tā varētu notikt. Viņa nevar iedomāties šeit strādāt veikalā. Darbs jau neatšķiras, bet samaksa gan ir nesalīdzināmi mazāka.

Enerģiskajai meitenei ir arī kļusa vēlēšanās pēc Rēzeknes augstskolas absolvēšanas studēt vēlreiz, tagad — Sporta akadēmijā.

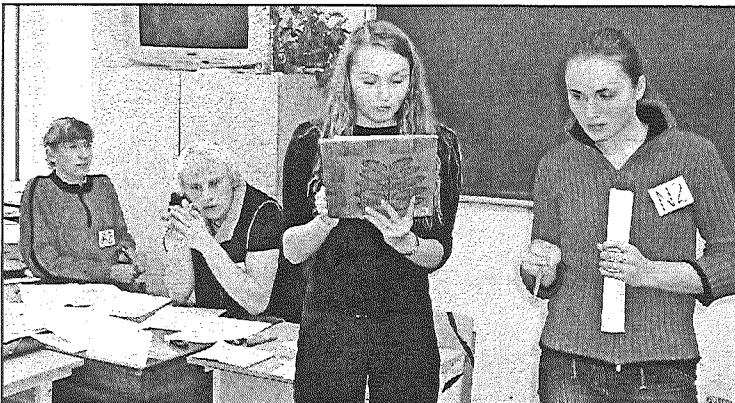
Marita ir apmierināta ar Īrijā gūto pieredzi, bet vēl vairāk — ar noplēnīto. Pieteik naudas studiju apmaksai. Iegādājusies modernu sadzīves tehniku, datoru, ieguldījusi līdzekļus mājas remontā, finansiāli palīdzējusi mātei, kurai vēl tālu līdz pensijas gadiem, jaunākajam brālim, skolēnam. Vecākais iekārtojies Rīgas tirdzniecības ostā. Viņam klājoties labi, vadošies no savas dzīves pieredzes, saņem Marita.

Maritas istabā daudzi interjera elementi pārvesti no Īrijas, bet katra ienācēja uzmanību tūdaļ piesaista mīksto rotāļietu kolekcija. Zaki, rūķi, lauvēni, dažādi pīnkaini mošķi un visa kopīgā rābā kompānija — dāvināta, pirkta — uz Latviju ceļojusi dažādos veidos. Stūkēta katra paziņas somā, kurš vien atgriezies mājās.

Ar tikpat lielu mīlumu Marita izrāda statuetes un fotogrāfijas, kas atvestas no Vilānu katoļu baznīcas organizētā svētceļojuma uz Liheni Polijā. Pārdzīvoto Maritai grūti ietertē vārdos, īpaši emocijas Dievmātes svētbildes aizklāšanas un atklāšanas brīzos vakaros un rītos.

IZGLĪTĪBA

Labākie debatētāji Latgalē

● Acerēs par kosmopolītismu iegrīmuši PVG audzēkņi Jānis Timošenko (no kreisās) un Sindijs Anspoks, bet Guna Kozul-Kaža (centrā) debatē ar pretinieka komandas pārstāvi no Dagdas. Jāņa, Sindija un Gunas oratoru prasme nesa ģimnāzijai kārtējo uzvaru. Foto: M.Rukosujevs

Latgales novada debašu turnīra, kas notika Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVG), 12 komandu konkurencē pārliecinoši uzvarēja PVG 3. dabas kura komanda.

Turnīra debašu tēma šoreiz bija «Kosmopolītisms ir/nav pasaules nākotnes modelis». Komandas sastāvā cīnījās Jānis Timošenko, Sindijs Anspoks un Guna Kozul-Kaža. Komandu turnīram sagatavoja skolotāja Valentīna Pastare. Uzvarētājiem fināla kārtā nācās cīnīties pašiem ar saviem skolas biedriem – 2. dabas kura komandu, kura nedaudz zaudēja uzvarētājiem. Otra vietu skolai nopelnīja debatētāji Ilona Bogdanova, Aigars Ondzulis un

Māris Bečs. Šīs komandas debašu treneres ir Žanna Bogdanova.

Guna Kozul-Kaža un Jānis Timošenko ieguva arī turnīra labāko runātāju titulu. Individuālus apbalvojumus saņēma arī vairāki citi ģimnāzijas audzēkņi, kas piedalījās debatēs.

Turnīrā Preiļu rajonu pārstāvēja arī Rudzātu vidusskolas un Priekuļu pamatskolas komandas. Ievērības cienīga ir jauno priekuļu drosme, jo pamatskolas klašu komandai nācās cīnīties ar vidusskolēniem.

Paredzēta vēl viena debašu atlases kārta Latgalē, bet 2. un 3. decembrī katras reģiona labākās komandas tiksies valsts līmenā finālturīrā.

Piektdien, 29. oktobrī Preiļos notikušajā Latvijas vecāku apvienības (LVA) «VISI» Latgales novada konferencē «Mēs skolai – skola mums» piedalījās pārstāvji no Daugavpils, Ludzas, Jēkabpils un citiem Latgales rajoniem, kā arī Preiļu rajona delegācija.

Konferences ievaddalā par vecāku organizāciju «VISI», tās mērķiem un uzdevumiem stāstīja apvienības priekšsēdētājs Kārlis Boldīševics.

Apvienība kopš tās dibināšanas uzsākusi aktīvu darbību. Izstrādāts projekts «Vecāku līdzdalības sekmešana izglītības politikas jautājumu risināšanā.» Tā laikā tiek veikta vispārizglītojošo skolu skolēnu vecāku aptauja, kurās rezultāti, tāpat kā visos Latvijas novados notikušo konferenču apkopojums tiks prezentēti Izglītības un ziņātnes ministrijā notiekošajā dialogu forumā «Mēs skolai – skola mums».

Kārlis Boldīševics uzsvēra, ka viens no apvienības darbības uzdevumiem ir veicināt veselīgas un pilnvērtīgas jaunatnes attīstību, tādēļ ir izstrādāts projekts «Ir tikai jāpārliecinās!». Tā mērķis ir veidot jauniešos līdz 24 gadu vecumam uzskatu, ka vecumu apliecinotu dokumentu uzrādišanas pieprasījums atkarībās vielu iegādes laikā nav jāuzskata par apvainojumu vai apgrūtinājumu. Projekta mērķu sasniegšanai jau uzsākta sadarbība ar Latvijas Spēļu biznesa asociāciju un Latvijas tirdzniecības asociāciju.

LVA valdes locekle Diāna Zande uzstājās par tēmu «Ipašais laiks ar bērnu», bet Viļānu 41. arodvidusskolas skolotājs Artūrs Orničāns bija sagatavojis uzstāšanos «Jaunie» bērni nāk». Daugavpils ģimnāzijas vecāku kolēģijas pār-

● Preiļu rajona vecāku «komanda», kas pārstāvēja skolu padomes Latgales vecāku konferencē. Foto: M.Rukosujevs

stāvis Aivars Gusevs dalījās pieredzē par vecāku sadarbības dažādošanas iespējām.

Rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, kurš bija uzņēmies arī galvenā konferences organizatora lomu, uzstājās par tēmu «Izglītības pārvalžu loma skolas un vecāku sadarbības veicināšanā.»

Konferences otrajā daļā turpinājās darbs grupās. Klātesošajiem bija iespēja iepazīties ar Jaunsilavas pamatskolas vecākiem paredzētā izdevuma «Mazais starpbrīdis» pirmo numuru. «Jau sen mūsu skolā virmoja doma radīt regulāru izdevumu vecākiem, jo bieži vien uz mājinieku jautāju: «Kā gāja skolā?», bērni atbild ļoti izsmēloši: «Normāli»,» rakstīts pirmā numura ievadā.

Preiļu rajona skolēnu vecākus pārstāvēja septiņi dalībnieki.

Esmu ļoti priečīga, teica Silvija Pastare, Salas pamatskolas vecāku pārstāvē, ka beidzot vecāki, skola un sabiedrība sāk meklēt kopīgu valodu, lai runātu par aktuālām izglītības, ģimenes un sociālajām problēmām. Piekamī daudz par

šiem jautājumiem esam lasījuši, mācījušies, studējuši, beidzot ir pienācis laiks apspriest, kā tas darāms praksē. Skolas padome ir liels spēks.

Vita Patmalniece, kas darbojas Preiļu 1. pamatskolas padomē, teica, ka ir pienācis laiks atsevišķas problēmas, ar kurām izglītības sistēma netiek galā, risināt vecākiem. Augšā, ministrijā, skats uz daudzām lietām ir savādāks nekā mums, bet tie ir mūsu bērni, kācīš, viņa teica, kā piemēru minētā pārmērīgi lielo skolēnu skaitu klasēs, nesakārtotību centralizēto eksāmenu sistēmā:

Līvānu 1. vidusskolas vecāku pārstāvē Astrīda Kārkliņa, kura, skolojot trīs bērnus, skolas padomē darbojas jau septīto gadu, par vienu no problēmām uzkata to, ka bērniem pārāk agri – jau 10. klasē – jāizdarā tālākā dzīves ceļa izvēle. Viņi šajā laikā tam vēl nav gatavi. Astrīda Kārkliņa minēja arī to, ka skolā ir pārāk gara mācību diena. Viņa atzina, ka pa šiem gadiem ievērojami cēluses skolas padomes loma mācību iestādes dzīvē.

VĀRKAVAS VIDUSSKOLĀ

Skolēni diskutē par to, ko devusi iestāšanās Eiropā

Trīs skolēni no Vārkavas vidusskolas nedēļas nogali pavadīja Lietuvā. Tie bija Ilga Vilcāne, Jānis Vaivods un Mārtiņš Danilevičs, kuri piedalās Eiropas Parlamenta rīkotajā starptautiskajā projektā «Tautskola Eiropai». Uz līdzdalību šajā projektā Vārkavas vidusskolu kā sadarbības partnerus uzaicināja Rites vidusskola no Jēkabpils rajona. Skolēniem bija jāuzraksta eseja vai savas pārdomas par tēmu «Ko tas nozīmē man», pastāstot par pozitīvo vai negatīvo pieredzi, kas saistīta ar Latvijas iestāšanos ES.

Labāko darbu autori tika uzainītāi uz semināru un diskusiju Rites vidusskolā, bet tā turpinājumā notika brauciens uz Lietuvu. Kopumā no dažādām Latvijas skolām uz Lietuvu devās vairāki desmiti jauniešu.

Gatovojas mācību taku konkursam

Vārkavas vidusskola gatovoja valsts līmena konkursa «Mana izziņas taka» noslēgumam, kas notiks novembra beigās. Konkursa rajona posmā vārkaviešu izveidotā taka tika atzīta par labāko.

Kā informēja skolas bioloģijas skolotāja Helēna Piziča, atbilstoši nolikumam tiek gatavots informācijas stands ar aprakstiem, shēmām un fotogrāfijām. Vienlaikus notiek darbs ar gidiem. Skolēniem būs jāstāsta par mācību taku, par šeit notikušajām ekskursijām, par to vadišanu, par ciemīniem, kas taku apmeklējuši. Katrā no Vārkavas vidusskolas klasēm ir atiecīgi apmācīti gidi, kas spēj vadīt ekskursijas saviem vienaudžiem, bet uz konkursa noslēgumu dosies 11. un 12. klases skolēni.

Vārkavas vidusskola var atzīmēt mācību dabas takas pastāvēšanas pirmo piecu gadu jubileju. To izveidoja skolas dabas draugu klubs Reģionālā vides fonda atbalstīta projekta ietvaros un ar vietējās pāsvaldības atbalstu. Atbilstoši nolikumam par mācību takām apmēram 10 – 15 procentiem no vieniem objektiem ir jābūt saistītiem ar kultūrvēsturi, bet pārējiem — ar dabu. Helēna Piziča stāstīja, ka takā apskatāmie 20 objekti atbilst šiem principiem. Takas veidotāji no savas puses šo dzīvās dabas pasaulei papildina ar efektīgu stāstījumu, izziņas un saskarsmes spēlēm, ar citām atraktīvām izdarībām.

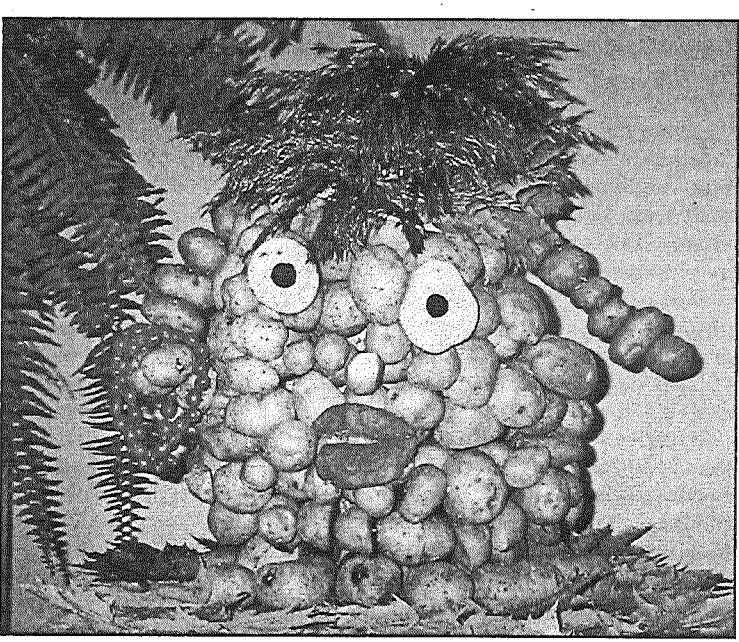
Vārkavas taku ir apskatījuši atbraucēji no tuvām un tālām vienām. Piemēram, no Sutru pamat-

skolas uz šejieni bija atvesti visi skolēni. Te dabas mācību stundu aizvadījuši arī citu rajona skolu skolēni. Šogad šeit ciemojās vidējās un vecākās paaudzes cilvēki no Ogres. Pa tāku tiek izvadāti arī visi Vārkavas novada ciemiņi. Taka nav domāta tikai skolēniem, atzīna pedagoģe, tāpēc ir sagatavoti interesanti stāstījumi visām mērķauditorijām.

Takas uzturēšana kārtībā sagādājusi arī galvassāpes. Jau divas reizes atjaunotas norādes un citi uzraksti, ko bija sabojājuši huligāni jaunieši. Taka visvairāk cieš pēc diskotēkām. Arī pašlaik pie vairākiem apskates objektiem nav anotāciju, kas nesen tika sabojātas. Tās bija izgatavotas ar speciālu laminēšanas paņēmienu, tāpēc tagad jāpasūta no jauna.

Piedalījās čipsu ražotāju akcijā

Vārkavas vidusskolas skolēni aktīvi iesaistās dažādās valstī notiekošajās akcijās, gan vairāk, gan mazāk nopietnās. Sādā veidā vairāku gadu laikā izdevies tikt arī pie uzvarām un balvām, ko sagādā akciju rīkotāji. Pagājušajā nedēļā sākumskolas skolēni aizrāvās ar kopīgas kartupeļu instalācijas veidošanu. Šī akcija notiek pēc Ādažu čipsu ražotāju iniciatīvas

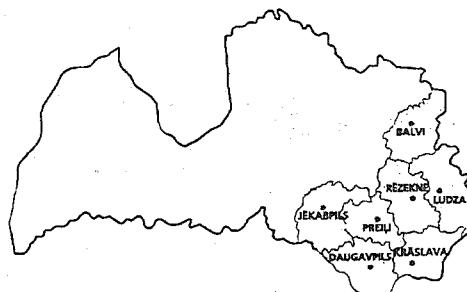
● Vai nav jaiks šis no kartupeļiem tapušais cilvēciņš ar resno punci un labi pārtikušas personas izskatu? Par šo darbu bija prieks arī tā autoriem – Vārkavas vidusskolas sākumklašu skolēniem.

ar Izglītības un ziņātnes ministrijas atbalstu. Instalācijā bija jāizmanto viens vai vairāki kartupeļi, varēja lietot arī palīgmateriālus. Jaunāko klasu skolēni ar lielu entuziasmu veidoja kopīgo darbu, bet vecāki to fotografēja, jo konkursa rīkotājiem jānosūta gan fotogrāfijas, gan arī darba idejiskais

un tehniskais apraksts. Konkursa noslēgumā, kas paredzēts «Sapņu fabrikā» Rīgā, būs jāpielādas labākajam darbam no katra rajona, bet autoriem vēlreiz nākšies gatovot tādu pašu instalāciju. Varbūt vārkaviešiem paveikties tikt pie uzvaras? Galvenā balvā paredzēta 4000 latu vērtībā.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne.

KAIMINU RAJONOS

BALVU RAJONĀ

Pie pacientiem dadas jaunos tērpos

Balvu slimnīcas neatiekamās palīdzības mediki saņēmuši jaunus formas tērus. Slimnīca neatiekamās palīdzības nodaļas personālam tērus iegādājusies tādēl, lai tie atbilstu noteikumiem, ka šiem apgērbiem jābūt ar gaismu atstarojošām joslām. Balvu medikiem jaunie apgērbī šūti Lietuvā, firmā «Valvija». Tēri ir sarkanai, ar atstarojošām joslām pelēkā toni. Vienādus apgērbī komplektus saņema visi neatiekamās palīdzības nodaļas darbinieki: feldšeri, feldšeri palīgi un šoferi. Pavisam slimnīca iegādājusies 19 tēru komplektus.

Neatiekamās palīdzības mediki stāsta, ka jaunie tēri ir piemēroti vīnai, gan vasarai. Apgērbī komplektā ir bikses, blūze un jaka, kuri ir izņemama siltā iekšpuse, noņemamas piedurknnes un ļoti daudz kabatu. Tēri ir koši, un tos pamana arī pacienti, pie kuriem mediki dodas.

Nekādu visā valstī vienotu noteikumu par to, kādos tēros jāgērbjas neatiekamās palīdzības medikiem, nav. Balveniešiem, piemēram, ir sarkanai tēri, bet Viļakas neatiekamās palīdzības darbiniekiem – spilgti elektrozaļas jakas. Balvu mediki stāsta, ka tēri pielāgoti katram individuāli: vasaras vidū uz Balviem atbraucis drēbnieks, kas katru tēru valkātāju nomērīja un sagādāja piemērotu apgērba komplektu. Mediki atceras, ka viņu uzvārdi bija pārveidoti lietuviiski un izklausījusies tā jocīgi.

Balvu slimnīcas direktore Irēna

Sprudzāne stāsta, ka tie laiki, kad slimnīca nodrošināja darba apgērbību visiem medikiem, ir pagājuši: tagad katrs sev apgērbī gādā pats, un slimnīca tikai reizēm izlidz ar halātiem, kas saņemti kā humānā palīdzība. Irēna Sprudzāne saka: «Viens jauns halāts maksā apmēram 7 – 8 latus, bikses – 4 latus. Slimnīca nespētu sagādāt apgērbību visiem darbiniekiem. Pašlaik viņi, kas vajadzīgs saimniecībai, slimnīca iegūst no humānās palīdzības.» Tādēl mediki sev apgērbībus parasti gādā paši. Speciālu noteikumu, kādā krāsā tiem jābūt, nav, bet pārsvārā ārsti un māsiņas izvēlas baltus tērus ar atšķirīgu krāsu apdarī.

Divos gados – četrpadsmīt kausi

Rugājietis Kristaps Feldmanis mācās tikai 2. klasē, taču jau divus gadus piedalās Baltijas junioru kausu izcīņas sacensībās ar kvadrocikliem. Šogad 12 posmu kopvērtējumā viņš izcīnīja trešo vietu.

Kristaps rāda fotogrāfijas, kurās viņš redzams trasē lecam tramplīnu, tādēl pirmsais jautājums ir – vai nav bail? «Nē, bailes nav, ir tikai neliels uztraukums pirms starta. Trasē nav laika uztraukties, ir jādomā, kā braukt,» prātīgi saka Kristaps. Viņam ir gadījies ar mocīti apmest arī kūlenus, taču viss beidzies laimīgi, cietušas tikai drēbes. Tētis Gints saka, ka pirmsais kvadrocikls «Suzuki» dēlam nopirkts četros gados, un viņš ar to braukājis pa pagalmu. Pirms diviem gadiem abi ar tēvu aizbraukāsi uz junioru sacensībām Cēsīs, tad arī pieņēmuši lēmumu,

ka brauks sacensībās. «Taču ar veikalā pirkumiem kvadrocikliem trasē neviens nedodas, tāpēc gan pirmo, gan otro kvadrociklu nācās būvēt pašiem,» skaidro Gints. Pagājušajā gadā Kristaps startēja 50 cm³ klasē, un Baltijas junioru čempionātā palika otrs. Trasē jādodas ne tikai ar speciālu tehniku, bet arī ar speciālu tērpu, uz kura ir vārds un numurs. Šogad Kristaps bija pats jaunākais un ar mazāko pieredzi super-sporta klasē 90 cm³, kur pie starta barjeras sastājas vismaz 18 – 20 kvadrociklisti. Vina konkurenši šogad bija deviņi 8 līdz 14 gadus veci zēni, un katrā kārtā no divpadsmit Kristapa rezultāti uzlabojās. Pēdējā kārtā notika Lizumā, kur arī noskaidrojās viņu posmu uzvarētāji. Kristaps ierindojās trešajā vietā. Latvijas čempionātā Kristapam otrā vieta!

Kristapa treneris un sponsors ir tētis, jo šis nav no lētajiem sporta veidiem. Pie mājām ir treniņtrase, bet reizēm viņi dodas arī uz smilšu karjerām Ilgančos. No sacensību trasēm pūsim vislabāk patik braukt un lielāka veiksme ir Limbažu, Lizuma un Gulbenes trasēs. Viens posms notika arī Igaunijā, un tur par uzvaru Kristaps tika apbalvots gan ar diplomu, gan ar naudas prēmiju – 1000 kronām. Japiezīmē, ka Kristaps Latvijas un Baltijas juniora kausa izcīnīja bija vienīgais dalībnieks no Latgales.

Pašvaldības visas dāvanas iegrāmato

Latgales sakoptības pagastu skates noslēguma ballē Baltinavas pagasta pašvaldība saņēma dažā-

● Krāslavas rajona Robežnieku pagasta priekšsēdētājas baltinaviešiem dāvinātais gailis mīt Jevgēnijs Zelča kūti. Gailis pašvaldības dokumentos nav reģistrēts kā dāvana, jo Jevgēnijs Zelčs uzskata, ka par šo dāvanu viņš nevar uzņemties atbildibū: «Ja nu vepris pa nakti viņu nokož vai die nā gailim – džik! — uzklūp vānags un aiznes, ko tad?» Gaiļa dēļ priekšsēdētāja kūts jau cietusi zaudējumus. J.Zelčs jau nokāvis savu veco gaili, jo tas jauno klapējīs nost. Dziedātājs jaunais gailis ir sprauns, bet par vistām gan neinteresējas, atzīst priekšnieks, kura kūti mitinās 23 vistas un četri jauni gaili.

das dāvanas. Kas notiek ar pašvaldības dāvanām?

Baltinavas pagasta padomes sekretāre Maija Stepiņa, kura pagasta padomē ir materiāli atbilstīgi persona, stāsta, ka visas sa-

ņemtās dāvanas, izņemot dažas īpašas, ir iegrāmatotas. Viņa saka: «Jau nākamajā dienā pēc balles izveidojām speciālu komisiju un saņemtās dāvanas iegrāmatojām.» Reģistrēts ir printeris, galvenā naudas balva 600 latu vērtībā un dāvanu kartes kopsummā par 1150 latiem, mobilais telefons. Iegrāmatots nav vienīgi sēklu maiss un gailis. M.Stepīņa skaidro, ka zālāju sēklu izsēs, un vēlāk šīs dāvanas esamību būs grūti pie rādīt, bet gailis ir izmitināts uz dzīvi pagasta priekšnieka kūti un ir dāvana ar zināmu risku.

Jāatzīst, ka kopumā pagasts par skatē ieguldīto lielo darbu un stressu naudas un materiālā izteiksmē nav saņēmis nemaz tik daudz, kā sākumā šķita. Vairāk ir morālā gandarījuma, ko apliecinā daudzie Atzinības raksti. Par to, kā tiks izmantota dāvinātā nauda, pagasta padomes darbinieki lems kopīgi. Padomes priekšsēdētājs J.Zelčs saka, ka varbūt iegādāsies kādu jaunu mēbeli, varbūt kaut ko no biroja tehnikas, varbūt pavīsam, kaut ko citu.

Pašvaldībām saņemto dāvanu iegrāmatošanas kārtību nosaka likums «Par grāmatvedību» un Ministru kabineta noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju. Jāizveido komisija, kas dāvināto mantu novērtē un ķem uzskaitē. Ja pašvaldībai dāvina naudu, tad šī nauda ir kā ziedoju mums, un parasti to ziedo konkrētam mērķim. Ziedoju mums naudā parasti saņem Tilžas un Baltinavas pašvaldību teritorijā esošās skolas.

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ

Siltuma ražošanai vajag 3,65 miljonus latu

Rēzeknes dome nolēmusi piedalīties Ekonominikas ministrijas Eiropas Reģionālās attīstības fonda Nacionālajā programmā «Siltumapgādes sistēmu uzlabošana, samazinot sēra saturu kuriņāmājā».

Rēzeknes biznesa centrs ir izstrādājis projektu, kas paredz pilsetas centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukciju, aprikojot siltuma ražošanas iekārtas dabas gāzes sadedzināšanai. Biznesa centra projektu vadītāja Ināra Groce stāsta:

— Rēzekne ir starp tām Latvijas pilsētām, kas siltuma ražošanā izmanto mazutu ar 3,5% sēra piejaukumu. Līdz ar to netiek ievērotas Eiropas Savienības direktīvas prasības par sēru saturošiem izmēšiem. Pieļaujamais sēra saturs ir viens procents.

Lai visas trīs katlu mājas pielāgoti gāzes apkurei, esam pieprasījuši 3,65 miljonus latu. Pašval-

dības līdzfinansējums jānodrošina 15 procentu apmērā. Projekta realizācija notiks līdz 2008. gada 31. augustam, sākumā nomainot degļus, pēc tam arī uzstādot jaunus apkures katlus. Taču tas nenozīmē, ka Rēzekne pilnībā pārēs uz gāzes apkuri. Nepieciešama alternatīva, tiks saglabātas tehniskās iespējas, lai avārijas gadījumā varētu kurināt arī ar rapšu eļļu vai mazutu.

Gaļas kravas vēl metīši līkumu Rēzeknei

Eiropas Komisijas eksperti oktobrī beiguši pārbaudit četru Latvijas robežkontroles punktu, tostarp arī Rēzeknes punkta, atbilstību Eiropas Savienības prasībām. Paies aptuveni trīs mēneši, līdz būs saņemta oficiāla atļauja sākt dzīvnieku izcelsmes kravu kontroli šajos punktos.

Rēzeknes robežkontroles punktu eksperti apmeklēja pēc Ventspils un Daugavpils kontrolpunktu pārbaudes. Viņi vērtēja Sanitārās robežinspekcijas kontroles punkta ēku atbilstību prasībām, iekār-

tu un aprīkojuma piemērotību, kā arī speciālistu prasmi kontroleit kravas. Kravu kontrolei sākas ar dokumentācijas pārbaudi. Ja dokumenti kārtībā, veic kravas simtprocentīgu identitātes un fizisko kontroli – vagonu atver, pārliecīnās, ka prece tiešām ir tā, kas minēta dokumentos. Ja rodas aizdomas par pārkāpumiem, vagonu pilnībā izkrauj.

Sobrīd Latvijā darbojas trīs ES prasībām atbilstoši robežkontroles punkti uz autoceļiem – Terehova, Pāternieki un Grebņeva, un ar to atzīšanu problēmu nav bijis.

Zeltaino reņģu kūpinātāji

Zivju pārstrādes uzņēmuma «Annas V» ražoto produkciju reģiona iedzīvotāji pazīst. Ražošanas process notiek Ozolmuižas pagasta cehā, kur sezonas laikā, no oktobra līdz maijam, tiek nodarbināti 34 cilvēki. Vidēji mēneši «Annas V» patēriņā iegādā 60 tonnas zivju produkcijas. Pēdējo divu gadu laikā uzņē-

mums ieguldījis lielus naudas līdzekļus ražošanas ceha rekonstrukcijā, kā arī darbinieku apmācībā. Par uzņēmuma darbību stāsta finanšu direktore Anna Opolā.

— Šobrīd mēs esam uzņēmums, kas atbilst visām Eiropas Savienības prasībām un standartiem, lai ražotu zivju produkciju.

Ozolmuižas ceha rekonstrukcijā esam ieguldījuši 60 tūkstošus latu. Ieguldījāmies jaunas iekārtas, piemēram, kūpinātavas un vakuumu iepakotājus. Lai strādātu jaunajos apstākļos, bija jāapmāca personāls.

Februārī notika uzņēmuma sertifikācija, bijām vieni no pirmajiem zivju produkcijas ražotāju vidū. Esam sertificējuši četrus zivju produkcijas veidus – sālitas zivis, karsti kūpinātavas zivis, auksti kūpinātavas zivis un vītinātavas zivis. Sortiments varētu būt plašaks, taču visiem pārstrādātājiem ir viena problēma – izejmateriāls.

Ražošanā izmantojam apmēram 70 procentus vietējo zivju – Baltijas brētliņas, reņģes. Latvijā nav sīķu, tās ieved no Norvēģijas,

Dānijas vai Kanādas, skumbrijas – no ES valstīm. Sauleszivis, asarus līdz šim vedām no Krievijas.

Mūsu darbam ir sezonas raksturs. Vasarā zivis kūpinājām ļoti maz, jo šajā laikā reņģu un brētliņu zvejai ir liegums. Tāpēc ES valstīs iepirkām saldētās zivis.

Mūsu produkcija ir dabiska, vienīgais konservants, ko izmantojam ražošanā, ir nātrija benzoānts, kas ir neatņemama sastāvdaļa jebkuras pārtikas ražošanā. Uzņēmuma niša ir karsti kūpinātavas zivis, to realizācijas termiņš ir 72 stundas. Līdz ar to ne lietuvieši, ne ES konkurenti mūsu patēriņām tās piegādāt nespēj. Mēs produkciju vedam ar savu transportu, kas aprīkots ar saldešanas iekārtām, tāpēc zivis veikalos nonāk svaigas un garšīgas.

Kūpināšanai izmantojam melnalksnī. Malka ir sagatavota pie tiekami daudz, to visu vasaru gādāja skolēni, kuri piedalījās Nodarbinātības valsts aģentūras Rēzeknes centra nodarbinātības projektā.

«Rēzeknes Vēstis»

Darbs ir, bet samaksa niecīga

Asūnes pagastā darbu sācis šūšanas cehs, kas izvietojies bijušā kolhoza ēdnīcā. Uzņēmuma iepašnieki ir zviedri. Interesanti, ka jaunatklātā cehā starp nepilniem diviem desmitiem darbinieku nav nevienas asūnietes – šuvējas šurp brauc no Dagdas un Račevas. Arī pirmā izpelēja, gan tikai par dažām dienām, bijusi smiekliņi maza. Sievietes ar skepsi uztver informāciju par to, ka, strādājot pie šujmašīnas, varēšot nopelnīt 100 un vairāk latus.

«Ezerzeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Autovadītājiem – zems transportlīdzekļu vadīšanas kultūras līmenis

Statistika liecina, ka šī gada pirmajā pusgadā Preiļu rajonā reģistrēti 185 ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietuši 30 cilvēki, tajā skaitā divi bērni. Negadījumos pusgada laikā gāja bojā pieci cilvēki, bērnu tajā skaitā neviens. Savukārt, gadu iepriekš rajonā bija 126 negadījumi, kuros cietuši 50 cilvēki, tajā skaitā četri bērni.

Līdz šī gada 1. jūlijam alkohola reibumā pie stūres tika aizturēti 136 transportlīdzekļu vadītāji. Bet līdz ar jaunā Administratīvo pārkāpumu kodeksa stāšanos spēkā alkohola reibumā rajonā aizturēti 20 vadītāji, starp kuriem septiņi bija velosipēdisti, bet trīs – mopēdu vadītāji.

Gada astoņu mēnešu statistikas analīze liecina, ka rajonā bijis par 85 negadījumiem vairāk nekā pērnā gada attiecīgajā laika periodā. Toties par sešiem mazāk bijis tādu negadījumu, kuros cietuši cilvēki, šogad – 42, pērn – 48.

Ceļu policijas darbiniekiem nākas secināt, ka negadījumu skaits un alkohola reibumā aizturēto transportlīdzekļu vadītāju skaits rajonā diemžēl nav samazinājies,

bet, gluži otrādi, palielinājies, lai gan atbildība par braukšanu dzērumā ir daudz nopietnāka.

Bieži nākas secināt, ka avāriju iemesli ir vieni un tie paši – nepareiza braukšanas ātruma izvēle, klūdas apdzīšanā, braukšanas joslū maiņa, intervāla un apgrīšanās prasību neievērošana. Avārijas tiek izraisītas arī, neuzmanīgi izdarot kustību atpakaļgaitā. Tam par iemeslu, manuprāt, ir zemas transportlīdzekļu vadīšanas kultūras līmenis un arī satiksmes intensitātes palielināšanās uz Preiļu rajona ceļiem.

Kas jāatceras rudenī

Līdz ar rudens iestāšanos un ziemas tuvošanos transportlīdzekļu vadītājiem krēslas un nakts laikā braukt kļūst sarežģītāk. Tāpēc gājējiem, velosipēdistiem, mopēdistiem un pajūgu vadītājiem jāatceras, ka izvairīties no negadījumiem var, lietojot GAISMAS ATSTAROTĀJUS.

Preiļu rajona policijas pārvaldes kārtības policijas ceļu policijā pašlaik strādā 12 ceļu policijas inspektori, kuri veic satiksmes uzraudzību rajona teritorijā.

Ceļu satiksmes noteikumu 19. pants nosaka, ka «tumšā diennakts laikā ārpus apdzīvotām vietas, kā arī apdzīvotās vietas, ja ceļš nav pietiekami un vienmērīgi apgaismots, gājējiem, kas pārvietojas pa brauktuvi vai ceļa nomali, jālieto gaismas atstarotājs vai cits gaismu atstarojoša materiāla elements, vai jātūr rokās iedegts lukturītis.»

Līdzīgas prasības attiecas arī uz velosipēdistiem un pajūgu vadītājiem. Ceļu satiksmes noteikumu 233. pants nosaka, ka «braucot pa ceļiem diennakts tumšajā laikā vai nepietiekamas redzamības apstāklos pajūgam priekšpusē jābūt baltiem, bet aizmugurē sarkaniem gaismas atstarotājiem, kas novietoti labi saredzamās vietās un apzīmē pajūga gabarītus platumā.»

V.Patmalnieks,
Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas prīcīnieka pienākumu izpildītājs

Līdz gada beigām jāpieregistrē iepriekš iegādāti mazizmēra kuñošanas līdzekļi un mopēdi

Līdz 2004. gada 31. decembrim spēkā ir Ministru kabineta noteiktais pārejas posms, kura laikā reģistrēt mopēdus un mazizmēra kuñošanas līdzekļus un to piekabes var ar atvieglokiem noteikuviem. Tas nozīmē, ka vēl divus mēnešus šo transportlīdzekļu iepriekš iegādātājiem, kuri gadu gaitā nozaudējuši vai arī tiem nekad nav bijis

ipašumtiesības apliecinot dokumentu, var savu braucamīku reģistrēt personīgi apliecinot tā piederību.

Uz deklarācijas pamata savu transportlīdzekli var reģistrēt tie iepriekš iegādājušies mazizmēra kuñošanas līdzekli vai tā piekabi līdz 01.02.2004. un mopēdu līdz 01.05.2004.

Šīs prasības neattiecas uz airu laivām, kuru reģistrācija nav obligāta.

Mopēdu reģistrācija Latvijā ir jauna prakse, kas tika uzsākta 2004. gada 1. maijā. Līdz šim CSDD reģistrējis 4572 mopēdus.

Dž.Eglīte,
CSDD sabiedrisko attiecību speciāliste

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes (no 3. līdz 15. novembrim)

LAIKS	TIESĀJAMIE	LIETAS BŪTĪBA
3. novembrī pulksten 10.00	Vjačeslavs Dzenis	KL 260.p. (apsūdzēts par ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu)
3. novembrī pulksten 10.00	Konstantīns Skutelis, Edgars Zalāns	KL 231.p.2.d. (apsūdzēti par huligānisma izdarīšanu)
3. novembrī pulksten 14.30	Andris Dzenis	KL 109.p.1.d. (apsūdzēts par koku ciršanu svešā mežā bez ciršanas apliecinājuma)
8. novembrī pulksten 10.00	Rolands Kozlovskis	KL 314.p.1.d. (apsūdzēts par svešas mantas iegādāšanos, zinot, ka tā ir zaga)
8. novembrī pulksten 14.30	Laimonis Lauska	KL 312.p. (apsūdzēts par izvairīšanos no tiesas piespriestā tiesības ierobežojšā soda)
9. novembrī pulksten 10.00	Valentīns Skutelis	KL 128.p. (apsūdzēts par miesas bojājumu nodarišanu cietušajam)
9. novembrī pulksten 14.30	Voldemārs Kokins	KL 221.p.1.d. (apsūdzēts par alkoholisko dzērienu uzglabāšanas noteikumu pārkāpšanu)
10. novembrī pulksten 10.00	Aleksandrs Cernobrovs, Vladimirs Pekkarevs, Andris Tarasovs, Dmitrijs Pekkarevs	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. (apsūdzēti par svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu un tīšu bojāšanu)
10. novembrī pulksten 10.00	Eduards Bakinovskis	KL 262.p. (apsūdzēts par to, ka vadīja transportlīdzekli alkohola iespaidā atkārtoti gada laikā)
10. novembrī pulksten 14.30	Grigorjs Plaunovs	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. (apsūdzēts par svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu un tīšu bojāšanu)
11. novembrī pulksten 10.00	Juris Dzenis, Artūrs Gaidelis	(apsūdzēti par svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu un tīšu bojāšanu)
11. novembrī pulksten 14.30	Pēteris Ivbulis	KL 185.p.1.d. (apsūdzēts par svešas mantas tīšu bojāšanu)
12. novembrī pulksten 10.00	Sergejs Ivanovs, Edgars Trifanovs, Ilja Ivčenko	KL 231.p.2.d., 180.p.1.d. (apsūdzēti par huligānisma izdarīšanu, kas saistīts ar miesas bojājumu nodarišanu)
13. novembrī pulksten 10.00	Svetlana Džeriņa	KL 193.p.2.d. (apsūdzēta par svešā maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu)
15. novembrī pulksten 10.00	Aleksandrs Bogdanovičs	KL 176.p.2.d. (apsūdzēts par svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu)

POLICIJAS ZIŅAS

No 17. līdz 24. oktobrim Preiļu rajona policijas pārvalde reģistrēti 43 iesniegumi. Šajā laikā notikuši astoņi ceļu satiksmes negadījumi, 13 sadzīves rakstura likumpārkāpumi, divi noziegumi ekonomikas jomā un deviņas zādzības.

Pagājušajā nedēļā, no 23. līdz 31. oktobrim, reģistrēti 49 iesniegumi. No tiem – septiņas huligāniskas darbības, trīs ģimenes skandāli, septiņi ceļu satiksmes negadījumi. Visvairāk bijis dažādu zādzību: sešas transportlīdzekļu zādzības, viens zādzības gadījums no tirdzniecības objekta, kā arī seši citi zādzību gadījumi. Vēl reģistrēti četri likumpārkāpumi ekonomikas jomā, bet septiņos gadījumos – mantas tīša bojāšana.

Ceļu policijas darbinieki nedēļas laikā sastādījuši 49 administratīvo pārkāpumu protokolus, no tiem 15 protokoli sastādīti par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, septiņi protokoli par satiksmes noteikumu neievērošanu sastādīti gājējiem, bet četri autovadītāji pieķerti, vadot transportlīdzekli alkohola reibumā.

Sakāvās kopīgas iedzeršanas laikā

17. oktobrī Līvānos kopīgas alkohola lietošanas laikā 1983. gadā dzimušais Māris piekāva 1955. gadā dzimušo Pēteri. Virrietis ar ķermenā sasitumiem tika nogādāts Jēkabpils slimnīcā medicīniskās palīdzības sniegšanai.

Sabojāja mājas sienu

18. oktobrī policijas pārvaldē saņemts iesniegums no 1944. gadā dzimušās Preiļu iedzīvotājas Olgas par to, ka 1947. gadā dzimušais Pjotrs sabojājis viļai piederošās mājas sienu, nodarot 600 latus liezmateriālo zaudējumu. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Apzagta Silajānu pamatskola un Līvānu fonda «Baltā māja»

18. oktobrī saņemts iesniegums par to, ka no Silajānu pamatskolas mūzikas kabineta nozagt videoplejiers «Orion». Skolai nodarits materiālais zaudējums 45 latu apmērā. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

20. oktobrī zādzība konstatēta Līvānu fondā «Baltā māja». Noskaidrots, ka zagli iekļuvuši ēkā un paņēmuši velosipēdu, veļas mazgājamo mašīnu, saliekamo krēslu un 10 koka krēslus. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Krāslavieši sūdzas par galas uzpircejiem

19. oktobrī policijā reģistrēts Krāslavas rajona iedzīvotāju iesniegums par to, ka SIA «Malika Plus» ar viņiem nav norēķinājusies par iepirkajiem mājlopiem 1550,15 latu apmērā.

Izsistas trīs logo rūtis

25. oktobrī policijā ar iesniegumu griezās Preiļu iedzīvotāja, 1937. gadā dzimusī Nīna, kurās mājai izsistas trīs logo rūtis. Nodarīts materiālais zaudējums 30 latu apmērā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Atrada beigtu alīnu govi

27. oktobrī Rušonas pagasta iedzīvotājs, 1960. gadā dzimušais Aivars informēja policiju par to, ka atradis beigtu alīnu govi. Dzīvniekam deguna rajonā bija savilkusies metāla stieple.

Svētbilžu zagļi Riebiņu pagastā

30. oktobrī Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdāļā saņemts iesniegums par to, ka, uzlaužot ieejas durvis, zagļi iekļuvuši Riebiņu pagasta Skangeļu veltībnieku draudzes lūgšanu namā. Konstatēts, ka nozagtas septiņas svētbildes aptuveni 1000 latu vērtībā. Policija noskaidro vainīgās personas.

Aiznesa metināšanas aparātu un instrumentus

30. oktobrī zagļi «viesojusies» arī Līvānos, kur, uzlaužot ieejas durvis, iekļuvuši 1970. gadā dzimušajam Igoram piederošajā dzīvjamajā mājā un no bēniņiem aiznesuši metināšanas aparātu, kā arī instrumentu komplektu. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Līvānos uzbrauca gājējam

31. oktobrī Līvānos, vadot automašīnu VW Golf, 1947. gadā dzimušais Pjotrs uzbrauca gājējam, kurš bija izgājis uz ceļa braucamās daļas. 1961. gadā dzimušais Sergejs guva traumas un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Jēkabpils slimnīcā.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Kā jūs veidotu valdību, lai tā būtu stabila un darboties spējīga?

Vija Mazure,
strādā Preiļu
1. pamatskolā:

— Valdības nepārtrauktā maiņa ir apnusi, taču no mums, vienkāršajiem cilvēkiem, nekas nav atkarīgs. Es ieteiku deputātiem un valdības viriem mazāk domāt par saviem labumiem, mazāk malties pa partijām, bet vairāk domāt par tautu. Tāds ie spaids, ka viņi dzīvo tikai pa augšu, nerēdz, kas notiek turpat Rīgā, nemaz nerunājot par Latgali. Diez vai būs iespējams izveidot stabilu valdību. Ministri saņems lielās kompensācijas no mūsu nodokļu naudas un lems, kā atkal pašiem krēslos tikt.

Dainis Zukuls,
strādā SIA «Preiļu
saimnieks»:

— Ko es vāru teikt? Tikai to, ka tīcība šai un visām citām valdībām ir pilnīgi zuduši. Pēdējo gadu laikā tās mainījušās viena pēc otras, ministri tik dala portfeljs te vienā, te citā kombinācijā, bet rezultāta nav. Esam noguruši, jo nesaskatām progresu valsts attīstībā, tikai kuļumies pa tukšo. Cenas un maksājumi aug, bet algas — nē.

Anna Vilcāne,
pensionāre no
Preiļiem:

— Valdību vajag sastādīt no čakliem cilvēkiem, kas prot strādāt. Vai tad līdzīnējie pratuši? Vini taču nezina, kā miežu vai rūdu grauds izskatās. Esmu pensionāre un gribu valdības viriem ieteikt kādu laiku padzītot tā, kā dzīvoju es un citi pensionāri, — ar piecdesmit latiem mēnesi. Tad, domāju, vairāk naudas palikuši gan izglītibai, gan medicīnai. Citādi viņi nezina, kur savus miljonus likt. Ir taču teicīens — jo vairāk ēd, jo lielāka apetīte.

Aldis Jančevskis,
Līvānu iedzīvotājs:

— Par tādām lie-tām ipaši neesmu domājis, taču valdība mani ne pārāk apmierina. Vārētu taču daudz vairāk darīt sa-biedrības labā. Kopē-jais fons valstī it kā izskatās labs, taču, braucot pa Latviju, redzams, ka patiesībā nemaz tik spīdoši nav. Lauki arvien vairāk aiz-aug, cilvēki pamet valsti, brauc uz ārzemēm. Nevienam par to, kas notiek, laikam galva nesāp. Dala tikai savā starpā naudu. Eiropas fondu finansējums tam ir kārtējais piemērs. Kad zemnieki un uzņēmēji bija gatavi iesniegt projektus, izrādās, lielie kungi jau visu sadalījuši.

Iveta Stare,
Valsts ieņēmumu
dienesta darbiniece:

— Partiju kritēriji valdības sastādīšanā laikam vairs nedarbojas. Varbūt nemit par pamatu morāles kritērijus?.. Iecelt ministru, ievēlēt? Patiesību sakot, tautas uzticības limits ir izsmelts. Iespējams, ka varētu izmēģināt jaunu variantu, par pamatu nemot profesionalitāti. Agrāk bija dažadas gildes, tās varētu deleģēt savus par-stāvju ministru amatam — ekonomistus, ju-ristus, sociālos, kultūras darbiniekus un tā-tālāk.

L.Kirillova
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Rīgas mācību centrs «DRMC» ORGANIZĒ PREIĻOS KURSUS:

- * Pārdevēju - kasieru (maksa Ls 25) Pirmā nodarbība 4. novembrī plkst. 17.00 Preiļos, arodvidusskolā, Sporta 1.
- * Apsardzes darbs, sagatavošana eksāmenam ieroču iegādei.

Tālr. 9107155.

4. un 10. novembrī z/s pārdoms melnus, raibus, brūnus jaunputnus (4,5-6 mēn.), dējējvistus (10-14 mēn., cena no Ls 1), jaunus gailus. Štolderos 7.30, Raudaukā 7.35, Aizkalnē 7.45, Pelečos 8.00, Ārdavā 8.15, Aglonā 8.35, Jaunaglonā 8.50, Aglonas st. 9.05, Bašķos 9.15, Kastrē 9.20, Anspokos 9.30, Preiļos 9.45, Ārcīknos 10.20, Vārkavā 10.30, Upmalā 10.45, Vanagos 11.05, Rožupē 11.15, Līvānos 11.35, Jaunsilvās 12.05, Zundānos 12.15, Turkos 12.25, Steķos 12.35, Rudzatos 12.45, Prieķuļos 13.00, L. Anspokos 13.10, Smelteros 13.20, Polkoronā 13.30, Galēnos 13.40, Stabulniekos 13.55, Pienījos 14.10, Riebiņos 14.25. Tālr. 5321270 vakaros, 9186065.

Autoskola Līvāni uzņem B, C, D, E kat. autovadītāju kursos Līvānos, Zajā 6-46. Tālr. 9454177.

Nodarbību sākums 8. novembrī plkst. 18.00.

Latgales Finansu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā:

- ✓ kredītus pret nekustamā īpašuma ķīlu,
- ✓ pensionāriem: aizdevumus bez ķīlas, līzingu bez pirmās iemaksas.

Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš īapievana) kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 9142145.

SIA «RANKO» iepērk
mājlopus dzīvsvarā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 9161121.

LR Valsts zemes dienesta Latgales reģionālā nodaļa izsludina konkursu uz Mērniecības un topogrāfijas daļas mērnieka amatā darbam Rēzeknes, Ludzas un Preiļu birojos un Nekustamā īpašuma vērtētāja amatā darbam Preiļu birojā.

Prasības:

- augstākā vai vidējā speciāla izglītība celtniecībā, meliorācijā, zemes ierīcībā vai citā radniecīgā specialitātē;
- precīzitāte un atbildības sajūta;
- gatavība strādāt komandā;
- vēlama praktiskā pieredze darbā mērniecībā vai nekustamā īpašuma vērtēšanā.

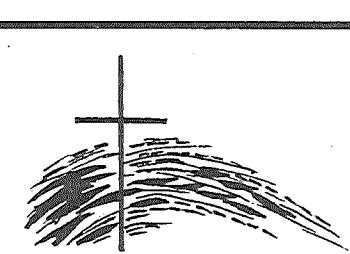
Pieteikumu, CV un izglītību apliecināša dokumenta kopiju iesniegt LR Valsts zemes dienesta Latgales reģionālā nodaļā Jupatovkas ielā 1/2, Rēzeknē (13. kab.) 20 dienu laikā no studinājuma publicēšanas.

Starptautiskās klases dzīdnieki Zigfrīds LIEDE un Silvija PUMPURE dzīdīna:
✓ visas kaites (arī trofiskās čūlas),
✓ pašīz atbīdoties no alkohola, smēķēšanas, azartspēlēm, u.t.t., gimeres, biznesa problēmu risināšanā. Strādā arī pēc fotogrāfijas.
Pieejams 11. novembrī viesnīcā «Preiļi», Talsu ielā 2a, plkst. 16.00. Pieteikties personīgi.
Tālr. 9656936, 9966589.

PĒRK

- ✓ zemi pie ezeriem;
- ✓ l/s zemes virs 50 ha;
- ✓ mežus un cirsmas;

T. 6162288.

Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp, Lai sāpju smagums tiek dalīts. Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp, Un tu nezini, kā lai palīdz, Lai mūsu klusa un patiesa, līdzjūtība palīdz pārvāret sāpju smagumu Lidijai Kuzminai, no TĒVA atvadoties.

Preiļu ģimenes ārsti

SPORTS

Lideri nemainās

30. - 31. oktobrī notika kārtējās spēles Preiļu novada volejbola čempionātā. Nepatīkamus pārsteigumus nevienu no līderu vienībām nesagādāja. Līdz ar to līderi palika līdzīnējie — «LVM» komanda vīriešu konkurencē un Daugavpils komanda sieviešu konkurencē.

Vīriešu konkurencē notika piecas spēles, kurās tika fiksēti sekojoši rezultāti: «LVM» — Riebiņi 3:1, a/s «Preiļu siers» — Rušona 3:2, Līvāni — PVG 3:0, «LVM» — a/s «Preiļu siers» 3:0, Riebiņi — PVG 3:0.

Līdz ar to pēc četrām nospēlētām

kārtām čempionāta tabula vīriešu konkurencē izskatās šādi:

«LVM»	4	4	0	8
a/s «Preiļu siers»	3	2	1	5
Līvāni	3	2	1	5
Riebiņi	4	1	3	5
Rušona	3	1	2	4
PVG	3	0	3	0

Sieviešu konkurencē notika četras spēles, kurās tika fiksēti sekojoši rezultāti: PVG — 567. bataljons 3:0, 567. bataljons — 1. pamatskola 3:0, Daugavpils — «Policija» 3:0, Daugavpils — 1. pamatskola 3:0.

Līdz ar to čempionāta tabula pēc četrām nospēlētām kārtām izskatās šādi:

Daugavpils	4	4	0	8
«Policija»	4	2	2	8
PVG	3	2	1	5
567. bataljons	3	1	2	4
1. pamatskola	4	0	4	4

Nākamās čempionāta spēles notiks 6. novembrī plkst. 15.00 «Policija» — 567. bataljons, plkst. 16.00 Līvāni — a/s «Preiļu siers», plkst. 17.30 «LVM» — PVG, plkst. 18.30 Līvāni — Rušona; 7. novembrī plkst. 15.00 Daugavpils — PVG, plkst. 16.00 Daugavpils — 1. pamatskola, plkst. 17.00 Riebiņi — Rušona, plkst. 18.30 a/s «Preiļu siers» — PVG. Spēles, kā vienmēr, notiks Preiļu 1. pamatskolas zālē.

V.Ozoliņš

Izspēlētas kārtējās galda spēlu čempionātu kārtas

Sestdien, 30. oktobris, bija loti spraiga sacensību diena. Pirmie sacentās šahisti. Pirmo kārtu uzsāka desmit šahisti — rekordliels skaits. Pēc gada pārtraukuma lielisku sniegumu demonstrēja Vladimirs Oleksenko, kurš arī izcīnīja pirmo vietu, otrs — Jānis Rudzāts, bet trešais — Vladimirs Žukovs.

Pēcpusdienā šahistus nomainīja novāstisti, kuri izspēlēja otro kārtu. Piedzīvojot kārtu vienu zaudējumu, par kārtas uzvarētāju kļuva Ilmārs Visockis, otrs — Ingūnai Stikānei. Pieaugot spēlētāju meistarībai, katras kārtas spēles kļūst arīvien interesantākas.

Svētdien, 31. oktobrī, neatlaidīgi cīņījās galda tenisisti. Sievietes izspēlēja otro

kārtu. Gala rezultāts sagādāja pārsteigu-mu. M.Vilcāne šoreiz nezaudēja nevienu spēlē un izcīnīja pirmo vietu. Gunta Āncāne, Ingūna Stikāne un Ieva Garjāne katra piedzīvoja pa diviem zaudējumiem. Ne savstarpējās spēles, ne uzvarēto un zaudēto setu attiecība nenoteica uzvarētāju. Nācās skaitīt setos iegūtos punktus. Visvairāk punktu bija izcīnījusi Ieva Garjāne, tātad otrā vieta, bet trešā vieta — Ingūnai Stikānei. Pieaugot spēlētāju meistarībai, katras kārtas spēles kļūst arīvien interesantākas.

Vīru spēles «jaunie» nem virsroku. Taču tas nemaz nenozīmē to, ka tās ir mazāk saistošas un emocionālas. Pirmajā kārtā

pirmo vietu izcīnīja Genādijs Rovņeiko, otrs — Pāvels Konuhovs, trešais — Olegs Stepanovs. Jāuzteic veterānu — Jāņa Jonikānu un Viļa Krieva meistarību, kuru ir vērts apbrīnot.

Nepieredzēti kuplā skaitā šogad jaunieši uzsāka cīņu par čempiontitulu. Priecē jauniešu neviltotā interese par šo sporta veidu. Pagājušā gada līderiem nācās zaudēt savas pozīcijas. Par kārtas uzvarētājiem kļuva Edgars Selickis, Sergejs Aleksejevs un Gints Sinkevičs.

M.Vilcāne,

Līvānu novada sporta un masu pasākumu organizatore